Bø kommune

Årsrapport 2017

INNHOLDSFORTEGNELSE

RÅDMANNENS KOMMENTAR 3
DEL I PLIKTIG ÅRSBERETNING ØKONOMI – KOMMUNEREGNSKAPET 5
1. FELLESFUNKSJONER OG POLITISKE STYRINGSORGANER 21
2. SKOLE- OG BARNEHAGEETATEN 26
3. HELSE- OG OMSORGSETATEN 33
4. KULTUR-OG NÆRINGSETATEN 48
5. TEKNISK ETAT 56
6. NAV 60
7. INVESTERINGSREGNSKAPET 62
8. ØKONOMISKE OVERSIKTER 65
REGNSKAPSSKJEMA 1A - Driftsregnskapet 65
REGNSKAPSSKJEMA 1B - Driftsregnskapet, fordelt på Etat 66
ØKONOMISK OVERSIKT - Drift 67
REGNSKAPSSKJEMA 2A - Investeringsregnskapet 68
REGNSKAPSSKJEMA 2B - Investeringsregnskapet fordelt på prosjekt 69

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Generelt

I det følgende legger rådmannen frem en årsrapport på drift, aktivitet og resultat for 2017. Året 2017 har i all hovedsak gått etter planer som er lagt. De politiske vedtakene er gjennomført, det har vært gitt gode tjenester til våre innbyggere i all hovedsak uten store avvik, og de ansatte har gjort en formidabel innsats.

Kommunestyret vedtok i opprinnelig budsjett en netto ramme til drift av etatene på 185.8 mill kr. I løpet av året har kommunestyret økt denne rammen til 190.9 mill kr. Av denne økningen skyldes 2.4 mill kr merutgifter knyttet til lønnsoppgjøret. I denne rammen ligger også samtidig en innstramming på etatene med 1.2 mill kr. Styrkingen av rammen som er vedtatt gjelder i hovedsak Helse- og omsorgsetaten med 3.4 mill kr og NAV-avdelingen med 0.4 mill kr.

Styrkingen fordeler seg på følgende områder:
Barnevern 0.7 mill kr
Avdeling psykisk helse 1.4 mill kr
Generell styrking helse- og omsorg 1.4 mill kr
Sosialhjelp 0.4 mill kr
Mer detaljert omtale av ovennevnte følger under etatene.
Etterfølgende tabell viser sluttregnskapet for hver enkelt etat sett i forhold til revidert driftsbudsjett.

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet viser et regnskapsmessig mindre forbruk på 0.6 mill kr. Felles finanser viser en netto mindreinntekt før saldering på 4.3 mill kr. Totalresultatet skyldes da at driften av etatene i sum viser netto mindre forbruk på 3.6 mill kr; jfr etterfølgende tabell. Resultatet for den enkelte etat omtales mer detaljert senere i dokumentet.

Etat/avdeling	Regnskap	Budsjett	Revidert B	Avvik
Fellesfunksjoner og politiske styringsorganer	18 278	19 055	19 222	944
Bø og Malnes sogn	3 897	3 804	3 819	-78
Skole- og barnehageetaten	39 345	45 431	45 828	6 483
Helse- og omsorgsetaten	97 358	91 352	95 385	-1 973
Kultur- og næringsetaten	8 298	9 624	9 708	1 410
Teknisk etat	13 789	10 478	10 473	-3 316
NAV-avdelingen	6 291	6 046	6 433	142
Sum netto	**187 256**	**185 790**	**190 868**	**3 612**

Som det framgår av tabellen ovenfor viser drift av etatene et mindre netto forbruk på 3.6 mill kr i forhold til revidert budsjett.

Kommunens utgifter til pensjon ble lavere enn anslått av KLP da budsjettet ble vedtatt. Det er ikke gjort noen budsjettmessige korrigeringer fra opprinnelig budsjett. En grov analyse av utgiftsførte pensjonsutgifter ekskl arbeidsgiveravgift er sammenlignet med budsjettert avsetning, gi et bilde av hvor mye etatene har spart på at pensjonsutgiftene ble lavere enn budsjettert. Etterfølgende tabell er en framstilling av dette som viser en besparelse på 4.3 mill kr. En analyse av etatsresultatene må sees i lys av dette.

Etat/avdeling	Regnskap	Revidert Budsjett	Avvik
Fellesfunksjoner og politiske styringsorganer	2 302	2 379	77
Skole- og barnehageetaten	8 861	9 803	942
Helse- og omsorgsetaten	19 159	21 986	2 827
Kultur- og næringsetaten	1 162	1 380	218
Teknisk etat	1 992	2 152	160
NAV-avdelingen	347	400	53
Sum netto	**33 823**	**38 100**	**4 277**

Dette betyr for eksempel at Helse- og omsorgsetaten ville kunne hatt et underskudd på 5 mill kr dersom pensjonsutgiftene hadde blitt som budsjettert. Sagt med andre ord skulle etaten ha gått med et overskudd på 3 mill kr dersom driften hadde vært innenfor budsjettet på øvrig forbruk.
Fellesutgifter og politiske styringsorganer viser et netto positivt driftsresultat som i hovedsak skyldes merinntekter.
Skole- og barnehageetaten viser et positivt netto driftsresultat på 6.5 mill kr. Dette skyldes merinntekter i forbindelse med integrering med 4.6 mill kr og 1 mill kr mindre utgifter til pensjon.
Kultur- og næringsetaten viser et positivt netto driftsresultat på 1.4 mill kr. Dette skyldes foruten ovennevnte pensjonsutgifter, at det har vært vakanse i stillinger.

Videre viser Teknisk etat også et underskudd på 3.3 mill kr. Dette skyldes i hovedsak netto merutgifter til drift på følgende områder: Kommunale veier på 1.1 mill kr, Brann og redning 0.6 mill kr, Byggtjenester (kommunale institusjoner) 1.7 mill kr og Administrasjon teknisk 1 mill kr. Dette gir til sammen 4.4 mill i netto merforbruk. Årsaken til at regnskapet viser et resultat som er 1 mill kr bedre er at Utleieboliger gikk et tilsvarende overskudd.

Investeringsregnskapet

Som det framgår av regnskapsskjema 2A/2B er det forbrukt 31.7 mill kr til investeringer i anleggsmidler. Forbruket fordeler seg på 27 prosjekter. I budsjettet er det forutsatt et forbruk på 32.5 mill kr fordelt på 25 prosjekter. Kun 3 av prosjektene må videreføres for sluttføring i 2018. Egen regnskapsnote nr 13 viser noe mer historikk. Viser ellers til egne kommentarer for hvert enkelt prosjekt.

I regnskapsskjema 2A framkommer et avvik på utlån og forskutteringer. Dette skyldes i hovedsak at det er videreformidlet mer startlån en budsjettert. Det er verdt å merke seg at det ikke er utlånt mer enn kommunestyret har vedtatt å oppta, og at det fortsatt står ubrukt 1.1 mill kr til bruk i 2018.
Samme skjema viser at det er avsatt 2.6 mill kr mer enn budsjettert. Dette skyldes i hovedsak avsetning av ekstraordinære avdrag innbetalt fra startlånskunder. Disse midlene brukes til å betale inn ekstraordinært på våre lån i Husbanken til dette formålet.

Som nevnt ble det innbetalt ekstraordinært (innfrielse) på startlån. Dette forklarer også avviket på Mottatte avdrag på utlån og refusjoner.

DEL I PLIKTIG ÅRSBERETNING ØKONOMI – KOMMUNEREGNSKAPET

Innledning

Det kommunale regnskapet føres etter et finansielt system og følger anordningsprinsippet. Det vil si at regnskapet skal belastes og godskrives med de faktiske utgifter og inntekter det året de oppstår. En utgift er enhver transaksjon som medfører betalingsforpliktelse.

Kommunens regnskap består av 3 hoveddeler

- Driftsregnskapet
- Investeringsregnskapet
- Balansen

I **driftsregnskapet** føres løpende inntekter og utgifter i løpet av året. Driftsregnskapet tar med låneavdrag for investeringer og ikke avskrivninger. Avskrivningene føres i regnskapet for å synliggjøre kapitalslitasjen, men påvirker kun brutto driftsresultat. Denne kostnaden blir utliknet slik at netto driftsresultat er upåvirket av denne kostnaden. Avskrivningene vises blant annet for å kunne sammenligne forbruk av driftsmidler/kapitalslitasjen opp mot avdragene og driftsresultatet.

I **investeringsregnskapet** føres anskaffelser over 100 000 kr, og med en levetid på over 3 år, samt engangsinntekter/utgifter av spesiell karakter. Videre føres utlån/avdrag på startlån og lån til næringsformål, finansiering av investeringer og ekstraordinære avdrag på lån i investeringsregnskapet.

Balansen viser eiendelene som likvider, fordringer, anleggsmidler (investeringer) og hvordan disse er finansiert – i form av gjeld og egenkapital.

Forord

Kommunal regnskapsstandard (GKRS) nr 6 inneholder informasjon om hvilke krav som stilles til innhold i noter i kommuneregnskapet og i kommunens årsberetning. Årsberetningen og årsregnskapet utgjør egne separate dokumenter; jf. kommunelovens § 48. Dette innebærer at reglene om årsberetningens innhold ikke alene kan oppfylles ved å gi opplysninger i årsregnskapet. Tilsvarende kan ikke reglene om årsregnskapets innhold fylles ved å gi opplysningene i årsberetningen. Kommuner skal iht. kommuneloven § 48 nr. 1 utarbeide en årsberetning for hvert kalenderår. Bestemmelser om innholdet i årsberetningen er gitt i kommuneloven § 48 nr. 5 og regnskapsforskriften § 10 og § 12. Rådmannen utarbeider årsberetningen, og fremmer denne for det organ kommunestyret bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret

samtidig med at årsregnskapet skal behandles. Årsberetningen skal vedtas av kommunestyret senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Årsberetningen er rådmannens redegjørelse for kommunens virksomhet gjennom året. Årsberetningen presenterer og analyserer kommunens utvikling på overordnet nivå. Fremstilling av tema som krever betydelig detaljinformasjon holdes på et overordnet eller sammendradd format i årsberetningen.

Pliktig innhold i årsberetningen:

1. Opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet.
2. Opplysninger om andre forhold som er av vesentlig betydning for kommunen.
3. Redegjørelse for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard for virksomheten.
4. Redegjørelse for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen.
5. Redegjørelse for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt å fremme formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.
6. Redegjørelse for vesentlige avvik mellom utgifter og inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.
7. I årsberetningen til den kommunen hvor et interkommunalt samarbeid har sitt hovedkontor skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme samarbeidets stilling og resultatet av virksomheten, og som ikke fremgår av årsregnskapet, samt andre forhold som er av vesentlig betydning for samarbeidet.

Tidligere år (unntatt 2015) har Bø kommune alltid lagt fram Årsrapport som også har hatt som formål å gi de opplysningene som skal følge en årsberetning. Årsberetningen for 2017 følger som en del I i Årsrapporten. Denne vil da bli behandlet i samme møte som regnskapet før 30.06.2017.

Kommentarer til de største avvikene mellom budsjett og regnskap – Økonomisk oversikt drift 2017

Etterfølgende viser til tabellen Økonomisk oversikt over drift, og tar sikte på å forklare vesentlige brutto avvik mellom regnskap og budsjett. I tabellen kan samlet avvik være ubetydelig, men samtidig kan hver enkelt etat ha større avvik. Velger derfor ikke å kommentere disse, men den enkelte etat som måtte ha et større avvik må vie dette oppmerksomhet i forhold til budsjettet for 2018.

Økonomisk oversikt - Drift			Avvik
Tall i 1000 kroner	**Regnskap 2017**	**Reg budsj 2017**	**Regnskap Budsjett**
DRIFTSINNTEKTER			
Brukerbetalinger	-12 927	-12 745	182
Andre salgs- og leieinntekter	-20 913	-19 348	1 565

Overføringer med krav til motytelse	-36 466	-27 708	8 758
Rammetilskudd	-125 287	-129 095	-3 808
Andre statlige overføringer	-32 815	-28 857	3 958
Andre overføringer	0	-40	-40
Inntekts- og formuesskatt	-54 762	-50 253	4 509
Eiendomsskatt	-1 375	-1 360	15
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger	-5 940	-5 920	20
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0
Sum driftsinntekter	**-290 484**	**-275 326**	**-275 326**
DRIFTSUTGIFTER			
Lønnsutgifter	166 427	161 980	-4 447
Sosiale utgifter	31 478	31 550	72
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.	49 073	42 728	-6 345
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjensteprod.	26 605	25 207	-1 398
Overføringer	16 236	15 729	-507
Avskrivninger	16 376	14 653	-1 723
Fordelte utgifter	-8 309	-9 449	-1 140
Sum driftsutgifter	**297 885**	**282 398**	**282 398**
Brutto driftsresultat	**7 401**	**7 072**	**7 072**
EKSTERNE FINANSINNTEKTER			
Renteinntekter og utbytte	-3 859	-4 094	**-235**
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	**0**
Mottatte avdrag på lån	-5	0	**5**
Sum eksterne finansinntekter	**-3 864**	**-4 094**	**-4 094**
EKSTERNE FINANSUTGIFTER			
Renteutgifter og låneomkostninger	4 992	5 696	**704**
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	**0**
Avdrag på lån	8 394	7 890	**-504**
Utlån	32	0	**-32**
Sum eksterne finansutgifter	**13 418**	**13 586**	**13 586**
Resultat eksterne finanstransaksjoner	**9 554**	**9 492**	**9 492**
Motpost avskrivninger	-16 376	-14 653	**1 723**
Netto driftsresultat	**579**	**1 911**	**1 911**
BRUK AV AVSETNINGER			
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-2 639	-2 638	**1**
Bruk av disposisjonsfond	-1 208	0	**1 208**
Bruk av bundne fond	-2 893	-3 126	**-233**
Bruk av likviditetsreserven	0	0	**0**
Sum bruk av avsetninger	**-6 740**	**-5 764**	**-5 764**
AVSETNINGER			
Overført til investeringsregnskapet	50	50	**0**
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk	0	0	**0**
Avsatt til disposisjonsfond	2 639	2 638	**-1**
Avsatt til bundne fond	2 893	1 165	**-1 728**

Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0
Sum avsetninger	**5 581**	**3 853**	**3 853**
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	**-580**	**0**	**0**

Brukerbetalinger – merinntekt 0.2 mill kr
Samlet sett et ubetydelig avvik, og kommenteres ikke nærmere.
Andre salgs- og leieinntekter – merinntekt 1.6 mill kr

- Gebyrer på Fellesfunksjoner og politiske styringsorganer 0.3 mill kr (flere purringer etter at vi også er begynt å innfordre eiendomsskatt)
- Husleieinntekter og foreldrebetaling barnehage (færre som har fått vedtak om redusert foreldrebetaling) i barnehagene Skole- og barnehageetaten tilsvarende 0.9 mill kr.

Overføringer med krav om motytelser - merinntekt 8.8 mill kr

- Refusjon sykelønn viser en samlet merinntekt for kommunen på 4.6 mill kr
- Refusjon fra fylkeskommunen 1 mill kr. (Størsteparten av dette gjelder et prosjekt Vannområde 10 hvor det ikke er laget budsjett)
- Tilskudd videreutdanning for lærere samt tilskudd for tidlig innsats i skolen 0.4 mill kr
- Flere elever bosatt i fosterheim 0.5 mill kr
- Momskompensasjon 1.1 mill kr
- Prosjekt Etter skoletid Kultur- og næringsetaten 0.4 mill kr (ikke budsjettert)

Rammetilskudd – mindreinntekt 3.8 mill kr

- Skyldes lavere inntektsutjamning enn budsjettert pga høyere nasjonal skatteinngang. Dette må sees i sammenheng med at egne skatteinntekter ble betydelig høyere enn budsjettert. Videre at vi ikke ble tildelt tilskudd for ressurskrevende tjenester som tidligere år har utgjort 0.4 mill kr.

Andre statlige overføringer – merinntekt 4 mill kr

- Integreringstilskudd 4.7 mill kr (familiegjenforening av 20 personer)
- Mindre inntekter (refusjon) knyttet til ressurskrevende tjenester 0.7 mill kr

Skatt på formue og inntekt - merinntekt 4.5 mill kr

- Som det framgår av teksten under rammetilskudd fikk vi inn betydelig mer skatt enn budsjettert.

Lønnsutgifter – merutgift på 4.4 mill kr

- Helse- og omsorgsetaten viser her en merutgift på 6 mill kr. Dette forklares med at de har hatt en utfordrende drift. Det kan tillegges at det er avsatt 1.2 mill kr som kompensasjon for lønnsoppgjøret på Overføringer som skulle vært fordelt på lønnsposter. Avvikene som er nevnt ovenfor må også sees i lys av dette. Videre må dette avviket også vurderes i forhold til store merinntekter knyttet til refusjon sykepenger.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon – merutgift 6.4 mill kr

- Skole- og barnehageetaten 1.4 mill kr
- Helse- og omsorgsetaten 1.1 mill kr
- Teknisk etat 3.7 mill kr

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon – merutgift 1.4 mill kr

- Helse- og omsorgsetaten 3.2 mill kr. Dette har i hovedsak tilknytning til barnevernet og kjøp av to plasser på privat institusjon.
- Kultur- og næringsetaten viser en mindre utgift på 1.8 mill kr. Det var budsjettert en overføring i prosjekt 112 4g mobil på 1.7 mill kr. Disse midlene er regnskapsført på Overføringer med tilsvarende beløp, og bidrar til tilsvarende negativt avvik. Dette er mao en budsjettfeil.

Overføringer – merutgift 0.5 mill kr

- Ventestønad flyktninger 0.9 mill kr
- Tilleggsbevilgningspost Helse- og omsorgsetaten viser et mindre forbruk på 2.5 mill kr (Dette er midler som skulle vært fordelt til driften)
- Overføringer til andre (private) Kultur og Næringsetaten 1.1 mill kr (Budsjettfeil)
- Momsutgifter Felles finanser 0.8 mill kr

Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter – mindre utgift 0.7 mill kr

- Dette skyldes et lavere rentenivå enn antatt i budsjettet

Avdragsutgifter – merutgift 0.5 mill kr

- Dette skyldes at beregnet minimumsavdrag ble større enn budsjettert.

Avsetning til bundne fond - merutgift 1.7 mill kr

- Dette knytter seg i hovedsak opp til prosjekter med øremerkede midler.

Avvik regnskapsskjema 1A

Skatt på inntekt og formue

Skatt på inntekt og formue viser en merinntekt på 4.5 mill kr. Dette skyldes høyere skatteinntekt for landet enn forutsatt i dette budsjettet.

Ordinært rammetilskudd

Dette viser en mindreinntekt på 3.8 mill kr, som i hovedsak skyldes mindre inntektsutjevning på grunn av høyere skatteinngang for landet, og 0.8 mill kr i feilbudsjettering på to driftsprosjekter. Sistnevnte avvik hadde ingen resultatmessige konsekvenser fordi disse ble finansiert av andre statstilskudd og bruk av bundne fondsmidler.

Andre generelle statstilskudd

Mer- og mindreinntekter på flere ulike ansvar. Integreringstilskudd ble alene ble 4.6 mill kr høyere enn budsjettert. Årsaken er familiegjenforening av 20 personer.

Til bundne avsetninger

Viser at det er avsatt 1.7 mill kr mer enn budsjettert. Dette skyldes i hovedsak at rutinene for budsjetteringene ikke er fulgt hva gjelder prosjekter. Her kan nevnes Vannområde 10 (regionalt prosjekt), Etablering av oppfølgingsteam, Etter skoletid, Felles landbruksstrategi for Vesterålen, Den kulturelle spaserstokken, m.v

Bruk av ubundne avsetninger

Viser et avvik på 1.2 mill kr.

Bruk av bundne fond

Avviket her er uvesentlig i sum, men også her kan vi bli bedre på å følge rutinene i forhold til budsjettering.

Avvik regnskapsskjema 1B

I beretningen er også avvik knyttet til Økonomisk oversikt drift kommentert. Forskjellen på disse til er at bl.a rammetilskudd, statlige tilskudd (810), bruk av fond og avsetning til fond, renteutgifter/inntekter ikke er med i 1B. Resultatet på etatene blir da ikke det samme. Årsaken til at vi legger fram denne avviksanalysen er at det er et krav i forskriften.

Fellesfunksjoner og politiske styringsorganer

Overskuddet skyldes i hovedsak merinntekter knyttet til internsalg selvkostområder, gebyrer og lavere pensjonsutgifter.

Skole- og barnehageetaten

Resultatet her skyldes i hovedsak lavere pensjonsutgifter.

Helse- og omsorgsetaten

Resultatet her er påvirket av lavere pensjonsutgifter tilsvarende ca 3 mill kr, og ville uten denne påvirkningen vist et tilsvarende dårligere resultat. Forklaringen på avviket på 1.2 mill kr er iflg. etaten innleie av sykepleier fra vikarbyrå, bruk av overtid på institusjonen og kjøp av to plasser i privat institusjon.

Kultur- og næringsetaten

Resultatet her skyldes i hovedsak vakanse i stillinger, og en liten det skyldes lavere pensjonsutgifter.

Teknisk etat

Avviket på minus 3.5 mill kr skyldes overforbruk kommunale veier, Brann- og redning og Byggtjenester. Videre viser Administrasjon teknisk et underskudd som nok skyldes feilbudsjettering.

Felles finanser

Resultatet her på -4.2 mill kr skyldes i hovedsak lavere premieavvik.

Avvik regnskapsskjema 2A og 2B

I henhold til regnskapsskjema 2A viser årets regnskap et finansieringsbehov på 46 mill kr. Av dette viser investeringer i anleggsmidler et forbruk på 31.7 mill kr; mot et budsjett på 32.5 mill kr. Budsjettet består av 25 ulike prosjekter, mens regnskapet viser et forbruk på 27 prosjekter; jfr forøvrig regnskapsskjema 2B som ligger vedlagt Del II.

Utlån og forskuttering viser et forbruk på 8.5 mill kr og består av formidlingslån og næringslån. Merforbruket på 5 mill kr skyldes i sin helhet formidlingslån og er selvsagt finansiert av bruk av lånemidler innlånt fra Husbanken. Denne merutgiften og tilhørende finansiering burde vært regulert inn i budsjettet.

Kjøp av aksjer og andeler gjelder pliktig kapitalinnskudd KLP. I budsjettet er dette forutsatt finansiert med 0.3 mill kr i salgsinntekter og 0.8 mill kr bruk av disposisjonsfond. Det ble ikke foretatt salg av fast eiendom som forutsatt i 2017. Nevnte finansiering sviktet dermed. Ettersom det ikke er anledning til å finansiere dette med bruk av lånemidler, har vi tillatt oss å finansiere alt ved bruk av disposisjonsfond.

Det er foretatt en avsetning på 3.3 mill kr, mens det er budsjettert med 0.7 mill kr. Dette er i hovedsak avsetning til bundet kapitalfond, og gjelder ekstraordinært innbetalte avdrag på formidlingslån. Disse midlene settes av på fond, og vil bli brukt til ekstraordinært avdrag på lån i Husbanken i 2018. Viser videre til at mottatte avdrag på utlån og refusjoner viser et avvik i forhold til budsjettet.

Regnskapsføring av pensjon

Summen av medlemsinnskudd (arbeidstakers andel) og eden andelen som arbeidsgiver skal betale av lønnsutbetalingene tilsvarer den totale pensjonspremien som kommunen betaler til pensjonsforsikringsselskapene for det aktuelle året.

I driftsregnskapet utgiftsføres imidlertid det beløpet som pensjonsselskapene beregner (ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering) som årets pensjonskostnad for Bø kommune. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad kalles *premieavvik* og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet og balanseføres.

Etter bestemmelsene i Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner, er det gitt anledning til at forskjellen mellom innbetalt premie og beregnet kostnad – i perioden 2003 til 2010 – skal kunne føres i regnskapet over de neste 15 år. Fra og med 2011 er regelen endret slik at premieavvik som oppstår fra og med 2011 kan føres i regnskapet over de neste 10 årene. Fra 2015 er dette redusert fra 10 til 7 år. I driftsbudsjettet for 2017 er det budsjettert å tilbakeføre (utgiftsføre) premieavvik med 3.9 mill kr. Dette er i henhold til beregninger fra pensjonsselskapene.

For Bø kommune har vi med denne ordningen betalt mer i premie enn hva som har vært beregnet pensjonskostnad. Pr 31.12.17 er differansen mellom innbetalt premie og utgiftsført pensjonskostnad inkl arbeidsgiveravgift på 24.8 mill kr.

På grunn av at det er den beregnede kostnaden, og ikke det vi faktisk har betalt som føres i regnskapet, har dette over år gitt et positivt premieavvik. Et positivt premieavvik inntektsføres i driftsregnskapet det året premieavviket oppstår, og balanseføres som «fordring» på pensjonsordningen. I de påfølgende hhv. 15, 10 og 7 år må akkumulert premieavvik kostnadsføres i driftsregnskapet. I driftsregnskapet kalles dette amortisering premieavvik.

I tillegg til at akkumulert premieavvik gir oss store kostnader i årene som kommer, er et stort premieavvik som det Bø kommune har, også en likviditetsmessig belastning (da dette er betalt).

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er et mål på kommunens handlefrihet, og viser hvor mye som kan benyttes til finansiering av investeringer, avsetning til fond til senere bruk og/eller styrking av likviditeten. Netto driftsresultat kan grovt sett sammenlignes med årsresultatet i et privat selskap. Til forskjell bra brutto driftsresultat, er det i netto driftsresultat gjort fradrag for netto rente- og avdragsbelastning, mens virkningen av avskrivningskostnadene er eliminert.

I følge Kommunenes Sentralforbund (KS) og Det Tekniske Beregningsutvalg (TBU) bør netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter fra 2014 være minst 1,75% (tidligere 3%). Dette for å kunne ha egenkapital til investeringer (og derved redusert låneopptak), og for å kunne ha reserver for å takle svingninger i inntektene (spesielt skatt og ramme), samt uforutsette utgifter. Kravet vil være avhengig av kommunens samlede lånefinansiering, og bør økes i takt med lån/økte investeringer.

Etterfølgende tabell viser kommunens samlede inntekter og utgifter, og hvor brutto og netto driftsresultat kommer fram i skravert felt. Det redegjøres nærmere for disse resultatene i egne avsnitt nedenfor.

Regnskap 2012-2017

	R-2012	R-2013	R-2014	R-2015	R-2016	B-2017
Skatter	-41 028	-42 964	-42 200	-46 232	-59 385	-62 077
Rammetilskudd	-124 137	-126 416	-127 261	-124 588	-124 814	-125 287
Øvrige driftsinntekter	-75 756	-77 527	-90 732	-88 410	-91 457	-103 120
Sum inntekter	**-240 921**	**-246 907**	**-260 193**	**-259 230**	**-275 656**	**-290 484**
Minus driftsutgifter	242 097	247 215	256 643	263 772	276 430	297 885
Brutto driftsresultat	**1 176**	**308**	**-3 550**	**4 542**	**774**	**7 401**
Minus netto renter/aksjeutbytte	2 738	6 025	3 501	2 703	3 000	1 133
Minus netto avdrag/utlån	6 907	7 303	7 040	7 386	8 244	8 421
Minus avskrivning	-14 218	-14 478	-15 021	-15 857	-16 624	-16 376
Netto driftsresultat	**-3 397**	**-842**	**-8 030**	**-1 226**	**-4 606**	**579**
Netto i % av driftsinnt	1,4 %	0,3 %	3,1 %	0,5 %	1,7 %	-0,2 %

Som tabellen viser har netto driftsresultat de siste fire årene vært positivt. Det var en betydelig oppgang i resultatet fra 2013 til 2014. Dette skyldes Nergård-midlene (engangsinntekter). Det må også påpekes at resultatet i årene 2012 og 2013 også påvirkes av momskompensasjon fra investeringer, samt at det i hele perioden påvirkes av premieavvik pensjon. Det er derfor nødvendig å korrigere resultatene for dette slik som i etterfølgende tabell.

Netto driftsresultat korrigert for momskompensasjon investeringer og premieavvik/amortisering
av premieavvik.

I hele 1000 kr

Inkl. premieavvik og mva-komp	R-2012	R-2013	R-2014	R-2015	B-2016	B-2017
Skatter	-41 028	-42 964	-42 200	-46 232	-59 385	-62 077
Rammetilskudd	-124 137	-126 416	-127 261	-124 588	-124 814	-125 287
Øvrige driftsinntekter	-75 756	-77 527	-90 732	-88 410	-91 457	-103 120
Sum inntekter	-240 921	-246 907	-260 193	-259 230	-275 656	-290 484
Premieavvik/amortisering	7 223	-798	7 369	-4 956	-59	432
Momskompensasjon	517	2 485	0	0	0	0
Minus driftsutgifter	242 097	247 215	256 643	263 772	276 430	297 885
Brutto driftsresultat	8 916	1 995	3 819	-414	715	7 833
Minus netto renter/aksjeutbytte	2 738	6 025	3 501	2 703	3 000	1 133
Minus netto avdrag/utlån	6 907	7 303	7 040	7 386	8 244	8 421
Minus avskrivning	-14 218	-14 478	-15 021	-15 857	-16 624	-16 376
Netto driftsresultat	**4 343**	**845**	**-661**	**-6 182**	**-4 665**	**1 011**
Netto i % av driftsinntekt	-1,8 %	-0,3 %	0,3 %	2,4 %	1,7 %	-0,3 %

Ordningen med premieavvik/amortisering av premieavvik gjør at pensjonsutgiftene fullt ut ikke resultatføres i regnskapet ettersom
de fordeles over flere år (15,10 og 7år). Dette påvirker brutto og netto driftsresultat. Disse må derfor korrigeres for dette
for å kunne komme fram til et korrekt netto driftsresultat.
Når premieavvik og bruk av momskompensasjon fra investeringer blir trukket ut av den løpende driften, blir også driftsresultatene påvirket. Det er et negativt netto driftsresultat i 2012 og 2013, mens 2014, 2015 og 2016 viser et positivt resultat. Ser vi nærmere på årsaken, skyldes det positive resultatet i 2014 engangsinntekten fra Nergård, mens forbedringen fra 2014 til 2015 skyldes en endring i premieavviket på 12 mill. Som det fragår av tabellen har vi et negativt netto driftsresultat i 2017 på 1 mill kr.

Bransjenormen sier at andelen netto driftsresultat av brutto driftsinntekter bør være 1.75%, mao 5 mill kr. Vi måtte mao hatt et forbedret netto driftsresultat på 6 mill kr i 2017 for å normen. Det bør selvsagt i framtidige budsjetter fokuseres på å forbedre netto driftsresultat.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser om kommunens løpende inntekter er tilstrekkelig til å dekke løpende utgifter. Det vil si overskudd på årets drift før renter og avdrag, og kan i stor grad

sammenlignes med «driftsresultat/driftsoverskudd» i resultatoppstillingen til bedrifter med regnskapsplikt etter regnskapsloven. Dette resultatmålet er brutto driftsinntekter fratrukket brutto driftsutgifter, inkludert avskrivningskostnader.

Regnskapet viser et negativt brutto driftsresultat på 7.4 mill kr inkl avskrivninger. Korrigerer vi dette for avskrivninger på 16.4 mill kr sitter vi igjen med 9 mill kr i overskudd før renter og avdrag. I 2017 har vi brukt 13.4 mill kr til renter og avdrag. Dette innebærer at vi var avhengig av renteinntekter/utbytte og avsatte midler for å ha nok midler til å betale renter og avdrag.

Likviditet

En viss likviditet er nødvendig for å kunne dekke løpende betalingsforpliktelser. Bø kommune har pr 31.12.2017 en samlet likviditetsbelastning i form av lån på 33 mill kr. Hovedårsaken til dette er at vi ligger inne med et akkumulert premieavvik knyttet opp mot pensjonsordningen på 24.8 mill kr inkl arbeidsgiveravgift.

Fond

Som det framgår av egen note nr 10 i regnskapet er fondsbeholdningen på 16.1 mill kr fordelt på 8.3 mill kr i bundne driftsfond og 6.2 mill kr i bundne investeringsfond. Dette innebærer at kun 1.7 mill kr kan brukes fritt til investeringer og resten er bundet opp til bestemte prosjekter. Det bundne investeringsfondet er øremerket til utlån næringsformål med 1.9 mill kr, mens de bundne driftsmidlene i hovedsak skal anvendes til ulike driftsprosjekter som det er gitt tilskudd til. Bø kommune har mao ikke midler til å takle svingninger som omtalt under Netto driftsresultat.

Lånegjeld

I egen regnskapsnote nr 6 framkommer det at vi har en total lånegjeld til investeringer på 261.9 mill kr. Dette er en økning på 9 mill kr. Av dette er 4 mill kr øremerket til videre utlån.

Lånegjelden er stor og medfører høy rente- og avdragsbelastning. I formidlende retning kan det tilføyes at deler av lånegjelda er tilknyttet investeringer hvor vi har avtaler med staten v/ Husbanken om tilskudd til betaling av renter/avdrag. Videre består også deler av lånegjelda av selvkostlån.

Kommunens netto lånegjeld, som framkommer ved å justere for pensjonsforpliktelser, utlån og ubrukte lånemidler, er pr 31.12.2017 på 260 mill. kr. Netto gjeldsgrad, som viser andel av brutto driftsinntekter, er på 80.7.%. Til sammenligning ligger vår KOSTRA-gruppe på 67%, og at vi ligger på samme nivå som i 2016. Ytterligere gjeldsbelastning medfører at kommunen vil være eksponert ovenfor bl.a renteendringer. Moderasjon i forhold til ytterligere økninger av lånegjelden, vil være viktig for å redusere renteeksponeringer framover. Det vil også være fordelaktig med avsetning til disposisjonsfond til dekning av framtidige renteøkninger.

Så kan vi tilføye at vi i tillegg har 33 mill kr i kortsiktig lånegjeld som også gir rentebelastning.

Netto renter og avdrag

Netto renter og avdrag

År	2014	2015	2016	2017
Renteutgifter	7 001	5 897	5 082	4 992
Avdragsutgifter	7 132	7 386	8 244	8 394
Utlån	23	20	8	32
Renteinntekter og utbytte	-3 500	-3 194	-2 081	-3 859
Mottatte avdrag på lån	-115	-20	-8	-5
Sum netto	**10 541**	**10 089**	**11 245**	**9 554**

Som det framgår av tabellen har vi i 2017 brukt 16.4 mill kr til å betale renter og avdrag. Dette er en betydelig del av budsjettet, og skyldes selvsagt høy lånebelastning. Vi har imidlertid hatt en ubetydelig økning av avdragsutgiftene fra i fjor til tross for at lånegjelden er økt med 8.7 mill kr. Dette skyldes lån som er blitt nedbetalt. Videre ser vi at et lavere rentenivå enn budsjettert har resultert lavere renteutgifter. Det må også tilføyes at 4 mill kr av denne gjeldsøkningen skyldes økte opptak av lån til videre utlån.

I vedtatt et finansreglement som bl.a gir rådmannen anledning til å binde renta. Minimum 20% skal være sikret med fast rente. På slutten av året var denne på 22.7%. Med så lav flytende rente som nå er dette lønnsomt. Det er heller ikke noe som tyder på renteoppgang med det første. Rådmannen vil sørge for å nå forskriftsmessig mål på 20% sikring. Som det framgår av egen note i regnskapet var den gjennomsnittlige faste renta på 2.35%, mens den flytende var på 1.49%.

Kommunestyret har vedtatt at Bø kommune skal benytte seg av ordningen med å betale minimumsavdrag. En slik beregning medførte at vi måtte betale ekstraordinært avdrag på 0.6 mill kr i 2017. Av note nr 7 i regnskapet viser det at dette beløpet skulle vært på 0.5 mill kr. At det er betalt for mye skyldes at beregningen er korrigert i ettertid.

Befolkningsutvikling

De siste 10 årene (2008-2017) er Bø's befolkning (01.01.) redusert med 243 (-8,5%) personer, mens landets befolkning i samme periode har økt med 498 458 personer (10.5%). Med en tilsvarende utvikling som for landet ville Bø kommune pr 01.01.2017 hatt 3 168 innbyggere. Dette ville gitt Bø kommune et betydelig større rammetilskudd. Statistikken viser videre at nedgangen i egen befolkning er størst i perioden 2008 – 2013 (-213). I resten av perioden er tallet – 30 (-1.1%) mot en økning for landet med 184 354 (3.7%).

Med utgangspunkt i målsettingen i Kommuneplanen om at folketallet skal stabiliseres, er det i opprinnelig budsjettet for 2017 tatt utgangspunkt i at folketallet skal holde seg stabilt på 2 637 innbyggere (som 01.07.2015). Statistikken viser at folketallet pr 01.01.2017 er på 2 624 og 2 625 pr 01.07.2017. Videre viser 01.01.2018 et folketall på 2 623. Dette er positive tall for

kommunen hva gjelder rammetilskudd. Vi må imidlertid samtidig merke oss at landets befolkning øker slik at vår relative andel av kaka blir mindre.

Likestilling

Det er et forskriftsmessig krav om at årsberetningen skal inneholde et punkt om likestilling.

I Lov om likestilling og forbud mot diskriminering, § 1 fremgår at lovens formål er å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person. Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestilling forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging. Loven tar særlig sikte på å bedre kvinners og minoriteters stilling. Loven skal bidra til å bygge ned samfunnsskapte funksjonshemmende barrierer, og hindre at nye skapes.

Bø kommune arbeider aktivt for å oppfylle lovens formål innenfor gitte rammer, både med hensyn til utøvende personalpolitikk og når det gjelder tilrettelegging gjennom universell utforming i virksomheten.

Det har ikke skjedd vesentlige endringer i kjønnssammensetningen i Bø kommune siste år. I barnehagene er 100% av de fast ansatte kvinner. I grunnskolen er situasjonen noe bedre med ca. 20% menn. Også i helsesektoren er det en kjensgjerning at det er sterk overrepresentasjon av kvinner. For teknisk etat er det ikke uventet overrepresentasjon av menn blant de fast ansatte, mens det innenfor kultur- og næringsetaten er motsatt kjønnsfordeling. I administrasjonen er det bedre balanse. Rådmannens ledergruppe var sammensatt av 2 kvinner og 6 menn ved utgangen av 2017.

Kjønnsulikhetene handler om strukturelle forhold i norsk arbeidsliv, som det er utfordrende å ta tak i all den tid vi har få ledige stillinger, og det nesten uten unntak er det overrepresenterte kjønn som dominerer også blant kvalifiserte søkerne. Aktivt integreringsarbeid med god språkopplæring har bidratt til økt andel tilsettinger av personer med annen etnisk bakgrunn, og da spesielt innenfor helsesektoren.

Sykefravær

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens sykefravær så langt vi har tilgjengelige data.

Periode	**Korttidsfravær (arbeidsgiverperioden)**	**Langtidsfravær (ut over 16 dager)**	**Totalt fravær**
2010			**7,1**
2011			**9,4**
2012			**9,4**
2013			**8,9**
2. halvår 2014			9,41
1. kvartal 2015	3,25	6,49	9,74
2. kvartal 2015	2,02	6,60	8,63

3. kvartal 2015	1,63	5,70	7,34
4. kvartal 2015	1,94	7,60	9.55
Hele 2015	**2,07**	**6,84**	**8,92**
1. kvartal 2016	2,82	8,06	10,88
2. kvartal 2016	1,82	6,00	7,82
3. kvartal 2016	2,09	5,85	7,94
4. kvartal 2106	2,51	5,12	7,63
Hele 2016	**2,14**	**6,47**	**8,61**
1. kvartal 2017	3,50	7,72	11,22
2. kvartal 2017	1,57	9,16	10,73
3. kvartal 2017	1,44	9,21	10,65
4. kvartal 2017	1,67	8,81	10,48
Hele 2017	**2,14**	**8,82**	**10,96**

Sammenlignet med 2016 viser sykefraværet samlet for 2017, en urovekkende økning på 2,35 %-poeng, likevel på samme nivå som øvrige kommuner i regionen. Det registreres store variasjoner avdelingene imellom, og sesongvariasjoner med spesielt høyt sykefravær i «influensasesongen» 1. kvartal.

Det er positivt å registrere at korttidssykefraværet (arbeidsgiverperioden) fortsatt holder samme lave tendens som tidligere. Korttidsfraværet ligger på et akseptabelt lavt nivå, noe som kan være en indikator på at fravær i svært liten, eller ingen grad kan relateres til det psykososiale arbeidsmiljøet.

Den største utfordringen ligger i et høyt langtidsfravær, og da spesielt innen pleie- og omsorgssektoren. Fravær som følge av kroniske lidelser er det vanskelig å gjøre noe med. Det arbeides kontinuerlig og godt med sykefraværsoppfølging i organisasjonen, både i forhold til praktisering av gjeldende rutiner for oppfølging av sykemeldte, tilretteleggingstiltak og forebyggende arbeid i form av kompetanseheving og samarbeid med NAV Arbeidslivssenter og NAV lokalt.

Rådmannen har likevel anmodet etatene om å holde fokus internt på avdelingene gjennom å vurdere tiltak som kan få langtidssykemeldte tilbake i arbeid og gjennom en utvidet dialog med fastlege og NAV lokalt (dialogmøte 3). I samråd med nytilsatt helse- og omsorgssjef vil det bli vurdert om det kan settes i verk ytterligere tiltak innenfor HO-området i 2018.

Statistikk over sykefraværet produseres kvartalsvis på person- og avdelingsnivå, og sendes etatsledere for videreformidling av egne resultater til avdelingene. Sykefraværsstatistikken på personnivå gir grunnlag for oppfølging og da spesielt langtidssykemeldte.

Organisasjon er i en tilpasningsfase med oppfølging av rutiner i forbindelse med digitalisering av sykemeldinger som formelt ble gjennomført fra 1.10.2017.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over sykepengerefusjoner og vikarutgifter knyttet til sykefravær.

Ansvar	**Hele kommunen**	**1000 kroner**
17100	Sykepengerefusjon	9.207
17102	Feriepenger av sykepenger	572
17101	Refusjon fødselspenger	2.342

	SUM refusjoner	12.121
10207	Sykevikar med refusjon	4.960
10208	Vikar ved fødselspermisjon	1.693
10206	Vikar uten refusjon	1.618
	SUM vikarer	8.271
	+ 22,10 % pensjon	1.828
	+ 5,1 % arbeidsgiveravgift	515
	SUM	10.614

Bø kommune har de siste årene ikke hatt utgifter på sykefraværet. Dette skyldes restriktiv innleiepolitikk ved fravær, dvs. at stillinger står vakante ved sykdom, samt at innleide vikarer som oftest har lavere lønn enn den de vikarierer for. Konsekvensen av sykefraværet er derfor først og fremst situasjonen for de som er sykemeldt, dernest antatt dårligere kvalitet på tjenestene, økt belastning på gjenværende bemanning, og økt administrativt merarbeid. Det er etter rådmannens vurdering ingen ønskelig situasjon å drive så stramt i forhold til innleie av vikarer. Dette taler for at en må søke å skape balanse i økonomien, og det taler for fortsatt høy oppmerksomhet rundt sykefraværsoppfølging og arbeidsnærvær

Helse, miljø og sikkerhet

Avviksbehandling

Internt forbedringsarbeid drives gjennom kommunens internkontrollsystem (Compilo). I dette systemet er avviksbehandling den viktigste faktoren for å kunne utvikle og forbedre rutiner og tjenestekvalitet. I 2017 ble det meldt til sammen 90 og samtlige er behandlet og lukket. Det er registrert en nedgang i antall meldte avvik sammenlignet med 2016. Rådmannen er av den oppfatning at det er en viss underrapportering av avvik i forhold til de lover, regler, retningslinjer og interne rutiner som gjelder i virksomheten, noe som reduserer forbedrings-potensialet. Det kan være ulike årsaker til dette, og det er derfor viktig med god informasjon om betydningen av internt kvalitetsarbeid. Avviksbehandling er fast post på ledermøter hvor alle avvik som ikke er behandlet og lukket på underordnet nivå blir tatt opp til behandling.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøutvalget har i løpet av 2017 avviklet 4 møter med behandling av 24 saker. I tillegg til oppfølging av medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført høsten 2016, har Arbeids-miljøutvalget hovedsakelig behandlet HMS-prosedyrer på systemnivå. Som faste saker i møtene, behandles også HMS-tiltaksplaner, sykefraværsutviklingen, HMS-relaterte avvik, årsplaner og rapporter.

Det er avviklet eget informasjonsmøte med verneombudene med i alt 7 saker på dagsorden. Vernetjenesten er organisert med i alt 8 verneområder, og det er gjennomført vernerunder i 5 av de 8 verneområdene. Ettersom det er gjennomført utbyggingsprosjekter på rådhuset og Straume barnehage, er vernerunder ved disse lokaliteter utsatt til 2018.Vernerundene er gjennomført i samarbeid mellom ledelse og verneombud. Der forholdene tilsier forbedringer er dette ført opp i handlings-/tiltaksplaner for den enkelte enhet og redegjort for i AMU.

AKAN-utvalget som underutvalg av AMU er revitalisert, men det har ikke vært saker til behandling i 2017. Akan-kontakten har vært involvert og deltatt i behandlingen av 3 saker i samsvar med interne rusmiddelpolitiske retningslinjer for Bø kommune med tilhørende prosedyrer og maler. Det stilles strenge krav til et rusfritt arbeidsmiljø, og retningslinjene er ment å støtte opp om tiltak for å hjelpe tilsatte som måtte havne i en avhengighetssituasjon, eller hvor alkohol eller andre rusmidler samt spillavhengighet påvirker arbeidsinnsats og produktivitet.

Organisasjon

Arbeidsstokken i Bø kommune er rimelig stabil, og det er forholdsvis liten turnover. Rammebetingelser/budsjett 2017 krevde i utgangspunktet ingen tiltak i form av nedbemanning i organisasjonen. Det er likevel fokus på å holde vakante stillinger ledige når dette har vært mulig. Behovet for- og eventuell omgjøring av stillinger vurderes fortløpende ved ledighet med sikte på forbedring av produktivitet, økt kompetanse og dermed bedre tjeneste-kvalitet. Det vises for øvrig til sektorvis rapportering.

Helse- og omsorgssjef Jim Gundersen gikk brått bort i september 2017. Det har i løpet av høsten 2017 vært gjennomført en rekrutterings- og tilsettingsprosess, og ny helse- og omsorgssjef Torodd Gustavsen, tiltrådte 30. januar 2018.

Arbeidet i rådmannens ledergruppe har etter hvert «satt seg», og det er etablert en arbeidsform og et teammiljø som fungerer svært godt. Det avholdes ledermøter hver 14. dag med gjennomgang av saker til politisk behandling og interne organisatoriske saker innenfor arbeidsgiverområdet.

Personaladministrativt planarbeid

Innenfor det personaladministrative området utarbeides det årlig kompetanseplan med konkrete forslag fra sektorene på ønsket kompetanseutvikling. Kompetanseplaner fra alle kommuner i Vesterålen samordnes i regionrådets kompetanseutvalg, og prioriterte tiltak gjennomføres av regionalt kompetansekontor (RKK). Disse fellestiltakene er kostnadsbesparende og et viktig bidrag for å nå kommunens mål om kompetanseutvikling og bedre tjenestekvalitet.

Det regionale kompetansekontoret har hatt en viktig rolle i utviklingen av et e-læringsprosjekt som i sluttfasen er adoptert av Kommunenes Sentralforbund (KS) hvor i alt 110 kommuner i Norge har meldt sin interesse. I Bø kommune har en intern arbeidsgruppe utviklet «kurs for nyansatte» som nylig er publisert i e-læringsportalen. Kurset gir svært mye nyttig informasjon om kommunen generelt, politisk- og administrativ organisering og arbeid, samt retningslinjer for plikter og rettigheter som følger av et tilsettingsforhold i Bø kommune. I alt 21 ansatte har gjennomført kurset, mens 8 har påbegynt kurset men ikke fullført. Rådmannen vil arbeide for at flest mulig av også tidligere tilsatte gjennomgår e-læringskurset.

Overordnede planer for Inkluderende arbeidsliv (IA) og innenfor helse-, miljø og sikkerhet (HMS) utarbeides årlig, og følges opp gjennom understøttende planer på avdelingsnivå.

Rådmannen har inntrykk av at dette fungerer bra, men det ligger en utfordring i å forbedre rapporteringsrutinene mot rådmannsnivå. Dette vil bli fulgt opp i rådmannens ledergruppe med sikte på en bedre oppfølging, som dermed kan bidra til å sikre at tiltak gjennomføres som planlagt.

Bø kommune har inngått avtale Sør-Troms HMS for kjøp av bedriftshelsetjenester. Årlig settes det opp samarbeidsavtale om hvilke BHT-tjenester kommunen forventer å gjøre seg nytte av. I tillegg til avtalte forutsigbare tjenester er det selvsagt anledning til å søke bistand fra BHT i saker hvor dette kan være formålstjenlig.

Gjennom et systematisk målrettet HMS-arbeid, er det utarbeidet en rekke nye prosedyrer, og tidligere retningslinjer og reglementer er revidert i tråd med utvikling og endringer i lov- og avtaleverk innenfor arbeidsgiverområdet. Alle endringer gjøres i samarbeid med fagorganisasjonene, og implementeres i organisasjonen gjennom kommunens internkontroll-system Compilo. Dokumentasjonen er viktig i forhold til kravene i internkontrollforskriften, og er til god støtte og hjelp for ledere ute i enhetene.

Lokale lønnsforhandlinger

I 2017 var det et såkalt «mellomoppgjør» hvor sentralt avtalte tillegg ble innarbeidet i lønnssystemet og utbetalt arbeidstakere uten formell lederfunksjon med virkning fra 1.7.2017. I det sentrale lønnsoppgjøret ble det satt av pott på 0,9 % av lønnsmassen til lokale forhandlinger i 2017. Forhandlinger mellom Bø kommune, Forhandlingsutvalget ble gjennomført høsten 2017 i en god atmosfære, og uten at det kom til brudd i forhandlingene. Resultatet fra sentrale – og lokale forhandlinger endte på 2,4 % lønnsvekst, noe som er på linje med kommunesektoren for øvrig.

For definerte ledere i Bø kommune gjennomføres det årlige lønnsforhandlinger, og resultatet for 2017 ble en lønnsvekst på 2,53 %, som i samsvar med kommunens praksis er rimelig i tråd med resultatet for de øvrige arbeidstakerne.

Etikk

Bø kommune har vedtatt etiske retningslinjer som danner grunnlaget for den etiske standarden i virksomheten.

Interkommunalt samarbeid

Etter at Bokbussen ble nedlagt har Bø kommune ingen vertsoppgaver i forbindelse med interkommunalt samarbeid.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Kommunen har i 2017 etablert heis i kommunehuset slik at dette er gjort tilgjengelig for funksjonshemmede.

DEL II ÅRSRAPPORT FOR ETATENE

1. FELLESFUNKSJONER OG POLITISKE STYRINGSORGANER

Informasjonsteknologi

IT drift har forløpt stort sett som normalt i 2017. IKT leder føler oftere og oftere at 1 person i driften 24/7/365 er lite. Skjer så pass mye til enhver tid at Bø kommune er sårbar og kan bli skadelidende p.g.a. for få til å ivareta alle driftsoppgavene. Det være seg idriftsetting av utstyr, oppdateringer, support til brukere, preventive vedlikeholdsoppgaver, feilretting, kontakt med leverandører, samarbeidspartnere etc. Spesielt sårbar under ferieavvikling, fri og sykdom.

Bø kommune har en frisk infrastruktur og vi bruker ressurser på preventivt vedlikehold. Dette lønner seg på sikt. Med jamne mellomrom ruller vi ut/skifter maskiner og nettverksprodukter. På denne måten unngår kommunen store negative overraskelser. Felles programvare oppdateres jevnlig.

IKT leder bruker en del tid på «backup» fordi det er viktig at slike rutiner er gode hvis uforutsette ting skulle skje. Det være seg virus- hackerangrep, skadelige programvarer etc. Aktiviteten på disse områdene har økt kraftig i omfang.

Fellestjenesten

Fellestjenesten er en velfungerende avdeling. Oppgavene er varierte, og trivselen og samarbeidet er godt.

I 2017 var en av Fellestjenesten sterkt involvert i planleggingen og avviklingen av Stortingsvalget. I tillegg har vi valglokale innenfor Fellestjenestens vegger – så alle var mye opptatt med å ta imot tidlig- og forhåndsstemmer – allerede fra 1. juli.

Etter omfattende renovering i fellesområder på rådhuset – hall, trapper, ganger og noen kontorgulv – har renholder fått en mye lettere arbeidssituasjon. Mens renoveringen sto på – var det meget utfordrende.

Fellestjenesten har tatt på seg ansvaret for forskjellige arbeidsmiljøforbedrende tiltak på rådhuset.

Prosjektet med å få "skikk" på arkivet er et tidkrevende arbeid. Vi har dette året fått hjelp av en som har vært på arbeidstrening – fra Vesterålsprodukter. Jobben med å rense arkivbokser, lage nye og sette alt i system i arkivdepot har vært en meget verdsatt hjelp. Målet er fremdeles å bli helt ferdig i løpet av 2018 - både med plassering og registrering. Alle avdelinger/etater har fått flere påminninger om å levere fra seg arkivverdig materiell. Mye er kommet, renset og arkivert. Tro om vi er ferdige med det?

Samarbeidet med personvernombud Alf Leinan er tatt opp igjen. Det er kommet mange nye forordninger fra statlig hold, som medfører et kjempearbeid. Informasjonssikkerhetsgruppa jobbet iherdig med å registrere alle elektroniske system i Personvern-appen – før nyttår. Et arbeid som ikke er ferdig – på langt nær.

Gjennomføringen av strandryddingen tok også masse tid.

Fellestjenesten har stort ansvar for flere elektroniske system – som krever et daglig vedlikehold. Et nytt system som er innkjøpt er Skyfish. Et bilde-arkiv-system – som alle avdelinger/etater kan bruke for å arkivere sine bilder. Valgbart om de skal være offentlige.

Politisk styring

Politisk sekretariat ivaretas av 2 personer som innehar stillingene som:

- Formannskapssekretær
- Førstesekretær hos helse- og sosialsjef

Disse to stillingene skal avlaste hverandre ved fravær, ferieavvikling m.v. Oppgavene er fordelt slik at førstesekretær har, i tillegg til sine arbeidsoppgaver hos helse- og sosialsjefen, ansvaret for sekretærfunksjonen mot Eldrerådet og Rådet for funksjonshemmede samt personalorganet for helse- og sosial. Øvrige møter som nevnes videre, ivaretas av formannskapssekretæren.

I anledning permisjon i sekretærstillingen hos helse- og sosialsjefen har formannskaps-sekretæren bidratt med opplæring av inntatt vikar.

Politisk sekretariat v/formannskapssekretæren server både den administrative- og den politiske siden i organisasjonen. I hht. Valgloven er sekretær for kommunestyret utelukket fra valg til kommunestyret.

Politisk sekretariat er tillagt ansvar med elektronisk for- og etterarbeid til møtene samt praktiske gjøremål rundt møteavviklingen til følgende utvalg:

Arbeidsmiljøutvalg

Administrasjonsutvalg

Formannskap

Kommunestyre

Valgnemnda

Bistå kretsstemmestyrene ved behov

Valgstyret

Eldreråd

Rådet for funksjonshemmede

Sakkyndig nemd skatt

Klagenemnd for eiendomsskatt

Personalutvalg for skole- og barnehageavdelingen

Personalutvalg for andre

«Personalutvalg for andre» omfatter Økonomiavdelingen (lønn, økonomi, skattekontor), teknisk avdeling, NAV kommune, Kulturavdelingen og stillinger som er direkte underlagt rådmannen (Fellestjenesten, IT, Politisk sekretariat og ulike prosjektledere).

Tidligere hadde formannskapssekretæren også ansvar for lokal planlegging og gjennomføring av TV-aksjonen. Dette arbeidet er nå tillagt Frivilligsentralen.

I tillegg til å forestå sekretærfunksjoner rundt møteavvikling er formannskapssekretæren også saksbehandler mot div. utvalg.

Annet hvert år er valgår, som betyr en god del tilleggsarbeid. År 2017 var valgår. Formannskapssekretæren innmeldes av kommunal ledelse som valgansvarlig, noe som krever spesiell sertifisering i det elektroniske systemet, samt at vedkommende forestår lokal organisering og gjennomføring av alt som har med valget å gjøre.

Selv om vi er en liten kommune må vi følge de samme prosedyrer og overholde de samme tidsfrister som større kommuner. Dette i forhold til forarbeid som starter flere måneder før selve valget, praktisk gjennomføring av valgdagen, samt etterarbeid med innsending av dokumentasjon fra valgoppgjør, foreta div. rapporteringer til sentralt hold m.m., hvor man hele tiden må være ajour i forhold til sentralt fastsatte tidsfrister. Opprydding etter valget kan også være tidkrevende da man skal påse forskjellige tidsfrister for oppbevaring/arkivering, ivareta rutiner for kassering i forhold til det som kan makuleres med en gang, og videre påse sikker kassering etter en visse perioder ihht. lovverk.

Også i 2017 ble det vedtatt endringer i valgloven, som ofte skjer like før selve valget. Man må derfor hele tiden holde seg oppdatert i forhold til endringer i lov, reglement, rundskriv fra departement og direktorat.

I valgprogrammet EVA, skal alle kommunene i landet delta med minst 2 representanter på opplæringsmoduler over flere dager, og i ettertid kjøres det test-valg hvor man deltar på lokale pc-maskiner. Testingen er viktig ikke bare for oss i kommunene men også for de sentralt valgansvarlige som denne gangen hadde flere nye personer med seg på opplæringen.

I vår kommune kjørte vi som tidligere år med 3 valgting og 2 forhåndsstemmemottak. I tillegg ble det i kommunen avholdt forhåndsstemmemottak på pasientrom og man ivaretok mulighet for hjemme-stemming for dem som bor hjemme og ikke kunne ta seg til et valglokale. Stemmer som avgis til sametingsvalget og til kommuner som avholder lokale folkeavstemminger krever særskilt behandling, da man nødvendigvis ikke må oppsøke egen kommune for å avgi stemme.

Fordi vi denne gangen ikke kunne benytte Straume skole som valgting for Straume valgkrets, fikk vi avtale med Straume Samfunnshus om leie av lokaliteter. Vi var tidlig ute med å skaffe alternativ lokalitet, slik at vi fikk endret koordinatene og adresse på valgkortene som gikk i trykken like etter 30. juni. Også denne gangen fikk vi fra Posten mange valgkort i retur da folk ikke hadde oppdatert sine adresser i folkeregistret i forhold til postboks / veiadresser.

I Bø kommune har vi gjennom de siste valgene opparbeidet en stabb av frivillige medarbeidere både på rådhuset og som bemanning i valglokalene. I midlertid er det viktig å få inn yngre personer for videreføring av erfaringskompetansen.

Da valgoppgjør skjer elektronisk har kommunens dataansvarlig en viktig rolle for både tilstedeværelse / beredskap hvis noe uforutsett skulle oppstå, og ikke minst bistå under arbeidets forløpet

i forskjellige faser. Vedkommende påmeldes derfor enkelte moduler i ESA`s opplæringsprogram for valg.

Tilbakemeldingen fra fylkesvalgstyret på vårt valgoppgjør ble også denne gangen hyggelig lesing da vi fikk OK på alle punktene vi ble sjekket på.

Hva angår kostnadene til gjennomføring av valget, inngår det i rammeoverføringene til kommunene.

Kommunestyret har vedtatt et delegasjonsreglement som sist ble oppdatert i kommunestyremøte 03.11.16. Fra protokollføringen ser man en tydelig nedgang i antall møter og saker til politisk behandling gjennom de siste 3 årene.

	1015	2016	2017
	Saker – møter	Saker - møter	Saker - møter
Fsk	119 - 9	85 - 10	77 - 10
Kst	103 - 8	97 - 6	75 - 5
Amu	29 - 4	18 - 4	24 - 4
Adm-utv	11 - 4	6 - 3	1 - 1

De fleste saker som tidligere ble behandlet av administrasjonsutvalg (som består av formannskapets 5 medlemmer + 2 tillitsvalgte) avgjøres nå i de 3 administrative personalutvalgene. I henhold til reglement skal personalutvalgende bestå av 2 fra administrasjonen og 2 tillitsvalgte.

Personalutvalgene opptrer på vegne av rådmannen for å ivareta partsamarbeid.

Når det gjelder Arbeidsmiljøutvalget har det over tid vært praktisert 4 møter pr. år og ellers etter behov.

Amu har opprettet et underutvalg: AKAN-utvalget. Utvalget består av 2 representanter fra arbeidsgiversiden og 2 fra arbeidstakersiden. Politisk sekretariatet har ingen funksjon til dette utvalget.

Protokollene fra møter i formannskap og kommunestyre skal pagineres og det skal lages innholdsfortegnelse til den enkelte protokoll, før de sendes til innbinding. Disse og øvrige protokoller som oppbevares i ringpermer, flyttes etter hvert til fjernarkivet som er godkjent av Statsarkivet i Trondheim.

Økonomiavdelingen

Avdelingen er ikke tilført ekstra ressurser etter at prosjektperioden med innføring av eiendomsskatt ble avsluttet. Merarbeidet er dermed utført innenfor tilgjengelige personell-ressurser. Dette gikk bra i 2017, og skyldes nok at vi har hatt få klagebehandlingssaker. Dersom arbeidsmengden fortsetter på dagens nivå håper vi fortsatt å kunne løse oppgavene uten tilførsel av ressurser.

En ansatt sluttet hos oss i løpet av året. Vedkommende hadde arbeidsoppgaver knyttet til eiendomsskatt. Vi har funnet en løsning på dette bl.a ved å samarbeide med Teknisk etat.

Regnskapet ble i 2017 rapporter til SSB 15.02. som er forskriftsmessig frist for avslutning av regnskapet. Oversending av regnskap med noter ble oversendt revisjonen 01.03. Årsberetningen vil bli oversendt revisjonen innen forskriftsmessig frist 31.03, og da skulle alt ligge til rette for en formell behandling av regnskapet innen 30.06.

Innføring av eiendomsskatt har også medført merarbeid i forhold til fakturering (gjøres av Fellestjenesten) og innfordring. Dette har også gått greit til nå med tilgjengelige personalressurser.

Vi ble i løpet av året berørt av utfasing av regnskapssystemet Agresso 553 til Milestone 5. Dette gav oss en del utfordringer og ekstraarbeid. Det synes nå som om omleggingen for det meste virker tilfredsstillende.

Foruten nevnte ansatte som har sluttet har vi hatt vakanse i 50% stilling på regnskap i slutten av året. Det ble rekruttert ny person i stilling som regnskapskonsulent fra 2. halvår. Ellers har det vært stabil bemanning i avdelingen, og også arbeidsoppgavene med lønn, innfordring av sykepenger og annet personellmessige oppgaver som gjøres i avdelingen på vegne av etatene er løst tilfredsstillende.

Økonomi, budsjett og regnskap

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap	Budsjett	Revidert B	Resultat
1000	Politisk styring	2 276	2 024	2 174	-102
1001	Kontrollutvalget	162	224	224	62
1002	Revisjon	587	601	601	14
1003	Rådmannen	1 739	1 934	1 814	75
1004	Økonomiavdelingen	4 247	4 720	4 748	501
1005	Eiendomsskattekontoret	129	158	158	29
1006	Eldrerådet	46	55	55	9
1007	Diverse fellesutgifter	3 019	2 886	2 971	-48
1009	Kirkelige/religiøse formål	220	170	170	-50
1010	Ungdomsrådet	5	15	15	10
1100	Fellestjenesten	2 914	3 175	3 192	278
1101	Arbeidsmiljøutvalget	108	133	133	25
1110	Felles edb-utgifter	2 828	2 960	2 967	139
1200	Næringskontoret	-4	0	0	4
1201	Næringsstøtte	0	0	0	0
1202	Næringsprosjekter	1	0	0	-1
	Sum netto	**18 277**	**19 055**	**19 222**	**945**

Tabellen viser at avdelingen går med et overskudd 945 000 kr.

Årsaken til dette er selvsagt satt sammen av mindre og større avvik på inntekter og utgifter. Hovedforklaringen på overskuddet skyldes merinntekter knyttet til fordelte utgifter/internsalg og purregebyrer. Derfor viser ansvarene 1004, 1100 og 1110 et overskudd. Økt purregebyr og fordelte utgifter/internsalg bidrar til overskuddet på 1004, mens overskudd på 1100 og 1110 hovedsakelig skyldes fordelte utgifter/internsalg. At overskuddet er så stort skyldes at det ikke er budsjettert med fordelte utgifter/internsalg på avdelingen unntatt tjenesteyting mot Bø og Malnes sogn hvor økonomiavdelingen har budsjettert med 70 000 kr.

- Fra 2016 gikk vi til innkjøp av en ny programmodul for beregning/dokumentasjon av inndirekte kostnader knyttet til selvkostområder. Denne ble tatt i bruk fra regnskapsåret 2016 på selvkostområdene vann, avløp, renovasjon og feiing. Kostnadene føres på

selvkostområdene, og framkommer samtidig som internsalg på de aktuelle ansvarsområdene. For økonomiavdelingen gjelder dette flere ansvarsområder hvor de største inntektene er ført på 1004 Økonomiavdelingen, 1100 Fellestjenesten og 1110 Felles Edb-utgifter. Regnskapet for 2017 viser en samlet inntekt på 529 000 kr. Disse inntektene er ikke budsjettert, slik og dette forklarer merinntekten. Dette er en omlegging fra før 2016, hvor det har vært lagt inn udokumenterte salg kun på ansvaret 6001 Teknisk administrasjon. I løpet av 2016 og 2017 er dette nå rettet opp slik at inntektene får en riktig fordeling.

- Politisk styring viser et underskudd som i hovedsak skriver seg fra utbetaling av godtgjørelser til politisk virksomhet. Det er kun budsjettert 151 000 kr til dette formålet i 2017

Bø og Malnes sogn

Bø kommune har en tjenesteytingsavtale knyttet til kirka inkludert drift av kirkegårdene.
For dette ble det i 2017 avsatt 3.8 mill kr i budsjettet, hvorav 1 mill kr er avsatt til drift av kirkegårdene. Dette arbeidet utføres av Teknisk etat. Regnskapet viser at det er medgått 79 000 kr mer til drift av kirkegårdene enn budsjettert.

2. SKOLE- OG BARNEHAGEETATEN

Generelt om driften av avdelingen i 2017

I 2017 fikk alle som søkte barnehageplass tildelt plass, og alle grunnskoleelevene har fått skolegang. Tilbudet om leksehjelp i grunnskolen ble gitt til elever på 4. – 7. trinn. Elever ved Eidet skole har som tidligere fått SFO tilbudet i Eidet barnehage.

Det har vært to utskiftninger av lederstillinger i etaten i 2017. Ny leder ved Integreringskontoret ble ansatt høsten 2017, og det ble også opprettet rektorstilling ved voksenopplæringa fra høsten av.

Vi har bosatt 35 flyktninger dette året. Vedtaket var opprinnelig på 15, men familiegjenforening førte til økt antall. Det er totalt 47 elever som har fått undervisning på voksenopplæringa. Av disse har 40 vært elever i introduksjonsordninga og 7 har gått på grunnskole for voksne.

Det foreligger mer detaljerte årsmeldinger fra alle enhetene.

Politiske vedtak

I budsjettet for 2017 ble ramma for skole og barnehageavdelingen satt til kr 45 428 000. Etaten fikk kompensert for lønnsoppgjøret med 680 000 kr i tillegg.

I investeringsbudsjettet ble utbygging/renovering av Straume barnehage vedtatt med ei ramme på 7,5 millioner, samt trinn 2. ved Steine skole på 1,5 millioner.

Barnehagene

Alle som søker ved hovedopptak får plass i en barnehage i Bø. I tillegg kommer det en del søknader i løpet av året, der alle barn i 2017 fikk plass.

Barn i barnehage 1. september 2016 og 2017:

Barnehage	1. september 2016	1.september 2017
Eidet	15 barn – 21 plasser	14 barn -17 plasser
Straume	28 barn – 36 plasser	36 barn- 54 plasser
Vinje	44 barn – 65 plasser	45 barn- 71,9 plasser

Alle barnehagene utarbeider sin egen årsplan som de arbeider etter i løpet av året. Planen tar utgangspunkt i » Rammeplanen for barnehagene« og de ulike fagområdene i denne. Ny rammeplan er innført i perioden, og de ansatte har jobbet godt med dette temaet. Barnehagene har konferansetimer med foresatte minst to ganger i året, i tillegg til ulike arrangement der foresatte inviteres. Det vektlegges også å gi daglig informasjon til foresatte i hente og bringe situasjonen, samt at barnehagene lager egen månedsavis.

En del barn i barnehagene får hjelp fra logoped og annen spesialpedagogisk hjelp på bakgrunn av sakkyndige vurderinger. Det gjennomføres også gruppeopplegg av forebyggende karakter bl.a. med fokus på å skape gode relasjoner og vennskap noe som bl.a. bidrar til forebygging av mobbing.

Det pedagogiske personalet i de kommunale barnehagene samarbeider med hverandre for å jobbe med felles utviklingsarbeid. Vi har fått prosjektmidler til «Gutter som lekeressurs », og «Svømming i barnehagen». Begge prosjektene er veldig positive, og blir videreført i 2018.

Det har blitt kjøpt inn flere IPAD'er til barnehagene for å nå målet om å øke den digitale kompetansen.
Det arbeider kun kvinner i barnehagene i faste stillinger. Det mannlige kjønn har vært representert i noen barnehager i form av vikarer eller personell på ulike tiltak.

Barnehagene samarbeidet med SFO i feriene, dette ved at både personell og barna fra SFO er i barnehagen i perioder med få barn. Bakgrunnen for samarbeidet er å kunne ha helårsåpne barnehager og SFO, samtidig som kostnadene til ferievikarer holdes på et minimum.

I forbindelse med utbygging/renovering av Straume barnehage har barnehagen vært på Straume skole hele sommeren. Den ene avdelinga flyttet tilbake ved skolestart, mens den andre avdelinga ble igjen på Straume skole ut året. Det har vært et utfordrende år for Straume barnehage, men de ansatte har vist en «stå på vilje» som det står respekt av

De tre styrerne i barnehagene våre avsluttet styrerutdanning i regi av Universitetet i Tromsø til jul. Vi mangler barnehagelærere/pedagogiske ledere, men vi klarer for tiden å løse dette med å konstituere internt. Målet fremover er å få utdannet/ansatt flere barnehagelærere. Mangel på vikarer har også vært ei stor utfordring for barnehagene dette året.

Barnehagene arbeider med å bli godkjent som helsefremmende barnehager. Arbeidet med å få de godkjent prioriteres, nå som folkehelsekoordinator er på plass.

Skolene

Tabellen som følger gir en oversikt over ulike forhold på skolene.

	Steine	Straume	Eidet	Usk
Antall elever pr 01.10.17	67	66	26	79
Deling (Antall klasser)	4	4	3	4
Antall årsverk undervisningspersonale pr.01.10.17	9,1	7.48	5.40	9,47
Antall elever i SFO pr 01.10.17	17	20	11	0
Antall elever som deltar på leksehjelp 4.- 7.trinn	15	*12*	1	0
Antall to språklige elever	13	10	0	4
Av dette antall elever med særskilt norskopplæring	12	7	0	11
Antall elever med vedtak om spesialundervisning	4	12	5	5
Antall møter i FAU	8 møter	4 møter	5 møter	3 møter
Antall møter i SU	1 møte	0 møte	4 møter	2 møter
Antall møter i skolemiljøutvalget	1 møte	0 møte	4 møter	2 møter
Antall møter i elevrådet	8	9	3	4 møter
Antall personer på tiltak (via NAV i deler av 2017)	0	2	1	0
Antall utplasserte fra videregående	0	0	0	0
Antall andre studenter	0	1 lærling	0	(lærerstudent)
Antall mobbesaker	1	En sak ble undersøkt.	0	En sak undersøkt. 1 sak krenkende adferd
Antall voldssaker mot medelever	2	1	0	0
Antall voldssaker mot voksne	2	0	0	0
Antall elever som var med i elevbedrifter	23	29	7	15
Antall Avvik (Lukket)	0	2	3	0
Timer pr. uke m/helsesøster på skolen	1,5	2 t/uke. Ikke alle er gjennomført	0,5	2,5 t/uke. Ikke alle er gjennomført

Det er ikke store endringer i det totale elevtallet fra 2016 til 2017, men alle 1– 7 skolene er fådelte.

Andelen fremmedspråklige elever i grunnskolen ser ut til å øke. Dette er elever som har bakgrunn som flyktninger, familiegjenforente eller er barn av arbeidsinnvandrere. På Steine skole er 1/3 av elevene fremmedspråklige. I de tilfellene barna kommer i ung alder fungerer

opplæringen stort sett ok, men i de tilfeller det kommer ungdomsskoleelever med liten generell kunnskap, er opplæringa en stor utfordring.

Vi har hatt seks enslige mindreårige som har gått i egen innføringsklasse ved Bø u-skole. Samtlige elever flyttet/avsluttet skolegangen våren 2017. Dette førte til mindre refusjon fra staten.

Andelen elever som har tilbud om spesialundervisning er fortsatt høy. Samtlige elever får det tilbudet som sakkyndig vurdering tilsier. Vi har også mange elever som får logopedtilbud, men tilbudet har vært redusert på grunn av sykdom.

Alle skolene skal ha et samarbeidsutvalg, skolemiljøutvalg, elevråd og foreldreutvalg (FAU). Det har vært møteaktivitet i nesten alle samarbeidsorganene.

Det er i 2017 registrert 2 mobbesaker i skolene som det er arbeidet med. Målsettingen er at det ikke skal foregå mobbing eller krenkende adferd. Skolene har undersøkt flere saker, men det har ikke vært nødvendig å ta i bruk mobbeprosedyren.

Alle skolene har organisert elevbedrifter.

Hovedsatsingsområde for alle skolene er Vurdering for læring (VFL). Dette er en nasjonal satsing som staten støtter økonomisk. Vi har frikjøpt ressurslærere også på dette. Skolene bruker mye av sin planleggingstid til dette prosjektet. Vi deltar også i et prosjekt fra staten der vi satser på ressurslærer i matematikk.

Bø kommune satser hardt på videreutdanning for lærere, der det gis tilskudd fra staten til utdanningen. I vårhalvåret 2017 var det tre lærere som tok videreutdanning i matematikk. For høsthalvåret fikk vi fem lærere som tok engelsk, norsk og kunst og håndverk. I tillegg tok to lærere fra barnetrinnet GLSM (grunnleggende lese og skriveopplæring) på eget initiativ.

Rektor ved Bø u-skole gjennomførte rektorskolen i perioden.

Det arrangeres årlig livredningskurs for ansatte som har elever i basseng.

Vi har fortsatt satsinga på digitale tavler i skolen og voksenopplæringa. Samtlige lærere har fått videreført kursinga i bruk av tavlene. Det benyttes i tillegg en hel del digital pedagogisk programvare.

Helsesøster har faste timer pr. uke på alle skolene. Helsesøster er under utdanning, så noen av de faste timene har blitt kansellert.

Skolene jobber godt for å bli godkjent som helsefremmende skoler. Målet er at dette skal komme på plass i 2018.

SFO

Steine og Straume skoler har tilbud om SFO, mens Eidet SFO samarbeider med Eidet barnehage. De fleste benytter tilbudet inntil 17 timer i uken.

SFO i Bø er et helårlig tilbud for barn i 1.- 4.klasse, dvs. at det er tilbud før og etter skoletid, og i skolefrie perioder. Deler av skoleferien er SFO sammenslått med nærliggende barnehage, dette i hovedsak for å redusere personal kostnadene.

I likhet med barnehagene har også SFO en årsplan eller aktivitetsplan som de følger i nært samarbeid med foresatte.

Integrering og voksenopplæring

Bø kommune bosatte 35 personer i 2017. Vedtaket var opprinnelig på 15, men familiegjenforening førte til økt antall.

Det er 47 elever i voksenopplæringa. Av disse er 40 elever i introduksjonsprogrammet og 7 elever på grunnskole for voksne. Dett er mange elever, og vi har derfor økt bemanninga på lærersida fra 3,5 stillinger på vårhalvåret til 4,8 stillinger på høsthalvåret.Vi har også rektor i 60% stilling.

Dette har gitt resultater. Vi klarer å gi elevene undervisning på det nivået de er,og mange har også fått språkpraksis.Den største utfordringa er hva elevene skal gjøre etter introduksjonsordninga? Hvilke muligheter er det til jobb og videre utdanning?

Ved integreringavdelinga er det 2,5 stillinger.De har som kjent hatt mer bosetting enn planlagt, og det går med mye tid til dette.Vi får som kjent ingen bosetting i 2018, og dette er med på å skape usikkerhet rundt stillingene ved integreringsavdelingen.

Vi har leieavtaler med fire utleiere, og vil etter hvert få overskudd på leiligheter.Tomme leiligheter er sagt opp, og noen leiligheter vil bli avsluttet våren/sommeren 2018.

Bø kommune fikk totalt 24, 3 millioner i tilskudd fra IMDI i 2017.Beløpet fordeler seg som følger:

Integreringstilskudd for år 1-5	21,4 mill (inkl.barnehagetilskudd m.m.)
Norskopplæring for voksne	2,9 mill

Samarbeid:

NAV kommer til Integreringsavdelingen en gang i uken. Det løser utfordringen med fravær fra skolen for å dra på NAV. I tillegg til samarbeidsavtalen med NAV, er det ønskelig å få inngått samarbeidsavtaler med helse og omsorg og teknisk etat. Næringslivet i Bø er i stor grad positive til å ta inn flyktninger på språkpraksis, men det er ønske om å utvide tilbudet til flere. Vi har samarbeidsmøte med psykiatrien ca. en gang pr måned.

I sak 26/17 «Kvalitet i flyktningetjenesten» ble det vedtatt å nedsette ei arbeidsgruppe som skal jobbe med problemstillinger knyttet til integrering i Bø. Vi har allerede ei tverrfaglig arbeidsgruppe, og denne er nå utvidet med representant fra næringslivet og brukerne.

Arbeidsmiljø:

Arbeidsmiljøprisen 2017 gikk til en medarbeider ved Bø u-skole. Alle enhetene rapporterer om et godt arbeidsmiljø.

Det er meldt 14 avvik totalt på etaten. Alle avvikene er lukket. Det er rapport om to voldsepisoder mot voksne. Disse er fulgt opp og rapportert videre. Bakgrunnen for resten av avvikene skyldes i stor grad mangel på kvalifiserte vikarer ved lengre fravær. Dette fører til en del frustrasjon. Det har vært flere lekkasjer på taket på Bø u-skole. Dette er ikke meldt som avvik, men teknisk er klar over situasjonen.

Etaten har et jobbnærvær på 95,28%. Gjennomsnitt for kommunen er 89,35%

Økonomi, budsjett og regnskap

Etterfølgende tabell viser avdelingens netto resultatet totalt og fordelt på ansvar.(i 1000 kr)

Ansvar	Regnskap	Budsjett	Rev. budsjett	Avvik= Rev. Budsjett-Regnskap
Skole og barnehagekontoret	1 249	1 441	1 467	218
Lærlinger	-243	150	154	402
Tillitsvalgte	137	130	133	-4
Fellesutgifter grunnskole	4 405	5 885	5 882	1 416
Fellesutgifter barnehage	182	279	246	63
Ekstraressurs førskolebarn	720	708	726	6
Steine skole	5 951	5 757	5 825	-126
Skolelokaler Steine	977	927	939	-38
Steine SFO	650	412	434	-216
Straume skole	6 202	6 062	6 125	-77
Skolelokaler Straume	939	689	707	-25
Straume SFO	732	689	707	-25
Eidet skole	3 535	3 591	3 624	89
Skolelokaler Eidet	965	912	920	-45
Eidet SFO	180	104	104	76
Bø Ungdomsskole	8 359	6 953	7 056	-1 303
Skolelokaler Bø u-skole	1 170	1 173	1 185	15
Vinje Barnehage	5 738	5 433	5 521	-217
Lokaler Vinje barnehage	425	397	397	-28
Straume Barnehage	4 569	4 266	4 342	-277
Lokaler Straume Barnehage	285	354	356	71
Eidet Barnehage	1 901	2 267	2 298	396
Lokaler Eidet Barnehage	113	162	164	51
Enslige mindreårige asylsøkere	-163	0	0	163
Voksen fremmedspråklige	-4	0	18	22
Flyktningetjenesten	-9 275	3 246	-3 367	5 908
Sum netto	39 345	45 431	45 828	6 482

Kommentert [HKP1]:

Netto regnskap for skole, barnehage, voksenopplæringa og integrering endte med et overskudd på vel 6.4 millioner.
Generelt sett vil jeg si at samtlige avdelinger har svært god budsjettdisiplin.
Jeg har valgt å kommentere de postene som har avvik over/under 100 000 kr.

2001: Skole og barnehagekontoret:

Har et overskudd på 218 000 kr. I tillegg til mindre pensjonsutgifter er tilskudd til foreldrestøttede tiltak fra staten ført her (150 000.-)

2003: Lærlinger:

Overskudd på kr. 402 000. Dette er ikke reelt og skyldes feilføringer. Bø kommune har fem lærlinger, og en av dem tilhører vår etat. Tilskuddet for alle lærlingene er ført hos oss. I tillegg er lønn til lærling tatt fra fastlønn skole.

2005: Fellesutgifter grunnskole:

Har et overskudd på kr 1,4 millioner. Refusjon fra andre kommuner og fylkeskommunen har økt med over 650 000. Dette skyldes bla.at flere barn er fosterhjemsplassert i vår kommune. Økt sykelønnsrefusjon og pensjon gir også overskudd. Vi har også fått merinntekter siden flere tar videreutdanning for lærere

2101: Steine skole:

Merforbruk på kr 126 000 kr. Mindre refusjon sykelønn, samt økte lønnskostnader på grunn av minoritetsspråklige barn.

2111: Steine SFO:

Merforbruk på kr 216 000.Mindre inntekter foreldrebetaling på kr 132 000. Økte vikarutgifter uten refusjon.

2401: Bø u. skole

Merforbruk på 1,3 millioner. Enslige mindreårige asylsøkere var budsjettert med en refusjon fra staten på kr. 1.4 millioner. Samtlige elever flyttet sommeren 2017. Dette resulterte i redusert refusjon på kr. 980 000. Fikk også økte lønnsutgifter til assistent fremmedspråk.

2501: Vinje barnehage:

Merforbruk på kr 217 000 kr. Skyldes redusert foreldrebetaling.

2701: Straume barnehage:

Merforbruk på kr. 277 000.Skyldes redusert foreldrebetaling, og høyere forbruk ferievikarer og vikarer uten refusjon. Barnehagen har i byggeperioden og i ferien vært lokalisert på Straume skole. Avdelingene har ikke vært samla, og dette har ført til økte vikarutgifter.

2801: Eidet barnehage:

Overskudd på kr 396 000. Vi har også her reduserte inntekter på foreldrebetaling, men hovedårsaken en mindre lønnsutgifter siden en stilling ble flyttet til Straume barnehage fra høsten av.

2901: Enslige mindreårige asylsøkere:

Refusjoner for dette ansvarsområdet ble slått sammen med Bø u-skole. Posten stod med en refusjonsinntekt på kr. 163 000. Denne skal på 2401.

2903: Flyktningetjenesten:

Tjenesten kommer ut med et netto overskudd på kr. 5 908 000.-
Grunnen til at det er stort overskudd på flyktningekapitlet er følgende.
Budsjettert med et integreringstilskudd på kr. 16 740 000.-
På grunn av økning i antall familiegjenforente fikk vi kr.21 404 000 i integreringstilskudd.
Flere av de familiegjenforente kom på slutten av året, og dette resulterte i mindre lønnsutbetalinger.
Dette betyr også at vi får flere utfordringer i 2018.Vi vil sannsynligvis få ei økning i ekstrahjelp i barnehagene og i skolen.

3. HELSE- OG OMSORGSETATEN

Generelt om driften.

Helse- og omsorgsavdelingen har i hovedsak ansvaret for oppgaver etter lov, forskrifter og rundskriv om helsetjenester, psykisk helsevern, miljørettet helsevern, smittsomme sykdommer og helsemessig og sosial beredskap.

Avdelingen har ansvar for tjenester til barn og unge, voksne og eldre med nedsatt fysisk eller psykisk funksjonsevne og alvorlig sykdom. Endrede rammebetingelser, nye oppgaver og samfunnsmessige endringer gjør at helse- og omsorgssektoren stadig settes under press. Tjenestene må omstille og utvikle seg for å møte morgendagens utfordringer.

Gode og effektive helse- og omsorgstjenester forutsetter at tiltakskjeden er dimensjonert etter, og i tråd med behovene som kommunen er forpliktet til å dekke etter loven. Året 2017 var spesielt krevende for driften av pleie- og omsorgsetaten. Kommunen merker at flere og flere tjenestemottakere med økende krav til medisinsk behandling, pleie- og omsorg økte. Dette ble en betydelig kostnadsdriver for kommunen.

Vi har i likhet med mange andre kommune betydelige utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig med fagpersonell. Spesielt er det utfordrende å skaffe sykepleiere på natt og i helgene. Denne trenden ser vi over hele landet. Det er derfor viktig at politikere jobber aktivt med å øke utdanningskapasiteten til helse, pleie og omsorgsyrkene.

Sykefraværet i sektoren er høyt. I 2017 var sykefraværet for helse- og omsorgsetaten samlet på:

Tabell 3.1: Utvikling i sykefraværet helse- og omsorgsetaten 2013 - 2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Sykefravær totalt	10,9	11,2	10,2	9,8	13,6
Legemeldt	9,5	9,8	8,7	7,0	11,2
Egenmeldt	1,4	1,4	1,5	2,8	2,4

Utviklingen i sykefraværet viser en økning fra 2016 til 2017 på 3,8 % totalt på etaten. Ut i fra statistikken er det langtidsfraværet som har økt betraktelig. Dette er en økning som det vil bli satt fokus på, og som vi vil arbeide med for å finne årsaken til. Korttidsfraværet er redusert med 0,4 %.

Når vi ser på statistikken er det noen avdelinger som har et større sykefravær enn andre. Variasjonen mellom avdelingene er fra 1,7 % til 33,8 %. Ei avdeling med få ansatte, og hvor en person er ute i langtidssykemelding, vil gi stort utslag i statistikken.

Økonomi, budsjett og regnskap.

Tabell viser avdelingenes netto resultat fordelt på ansvar.

Tabell 3.2: Netto resultat fordelt på ansvar

Ansvar	Formål	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Revidert budsjett 2017	Resultat
3000	Helse- og omsorgsadministrasjon	1 792	1 750	3 884	2 092
3003	Bø helse- og sosialsenter	-624	-683	-683	-59
3004	Råd for funksjonshemmede	0	11	11	11
3100	Legetjenesten	5 373	5 168	5 168	-205
3102	Fysioterapitjenesten	1 151	980	930	-221
3103	Frisklivssentralen	91	99	99	8
3105	Prosjekter helsetjenesten	53	0	0	-53
3110	Helsestasjonen	843	891	875	32
3120	Avdeling psykisk helsearbeid	8 987	6 173	7 573	-1 414
3201	Barnevernstjenesten	6 630	6 429	7 094	464
3300	Adm. Pleie- og omsorg	2 832	2 433	2 433	-399
3310	1. etasje Bøheimen	14 184	13 859	13 659	-525
3320	2. etasje Bøheimen	12 254	10 390	10 190	-2 064
3325	Nattjeneste Bøheimen	7 692	6 795	6 795	-897
3330	Vaskeri-renholdsavdeling	3 331	3 419	3 419	88
3340	Kjøkkentjenesten	3 841	3 596	3 596	-245
3341	Kantinedrift kjøkken	359	355	355	-4
3401	Hjemmehjelp	2 324	2 423	2 423	99
3402	Bolig Doktorhagen	2 656	3 344	3 344	688
3403	Aktivitetsleder	113	0	300	187
3410	Hjemmesykepleien	14 514	14 635	14 635	121
3420	Tiltak for funksjonshemmede	8 963	9 243	9 243	280
3430	Samhandlingsreformen	0	42	42	42
	Sum for avdelingen	**97 359**	**91 352**	**95 385**	**-1 974**

Forklaring på økonomisk avvik i drift.

Året 2017 var driftsmessig utfordrende for Helse- og omsorgsetaten. Dette påførte etaen et merforbruk på nærmere 2 mill kr.

Resultatet forklares med:

1. Vi fikk mindre refusjon fra staten for ressurskrevende brukere. En reduksjon fra 80 % til 75 %. Endringen ble ikke fanget opp ved budsjettering, noe som førte til inntektstap på etaten.
2. I tillegg ble utgiftene til bruk av vikarer, innleie av sykepleier fra vikarbyrå, og bruk av overtid høyere enn budsjettert på institusjon. Dette skyldes mange pasienter, som genererer økte kostander for å sikre tilstrekkelig fagkompetanse.
3. Avdeling for psykisk helse kjøpte to plasser i privat institusjon. Dette bidro sterkt til etatens negative resultat.

Pleie- og omsorgsavdelingen

Institusjonsomsorgen

Ved utgangen av 2017 hadde Bøheimen 51 sykehjemsplasser i drift. Ved utgangen av året var det 4 ledige plasser på sykehjemmet. Behovet for sykehjemsplasser har vært stort, spesielt fra april og ut året. Pr. 31/12 var det innlagt 47 heldøgnsbeboere. Det har i perioder vært innlagt 11 pasienter på korttidsavdelinga (4 dobbeltrom) samtidig som vi måtte ta i bruk pårørenderommet i 2. etg , 1 behandlingsrom og 1 kontor i 1. etg En hard utskrivnings praksis fra sykehuset er noe av årsaken til presset på institusjonen. I de tilfeller pasienter innlegges på akuttplass blir de automatisk overført til korttidsplass hvis pasienten ikke kan skrives ut til hjemmet eller innlegges på sykehus.

Tabell 3.3: Antall pasienter pr. 31.12. Bøheimen 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Antall heldøgnsbeboere	50	48	50	52	47
- av dette langtidsopphold	45	44	44	45	42
- av dette korttidsopphold	5	3	6	7	5
- akuttplass	0	1	0	0	0
Totalt antall plasser på institusjon	48	48	50	52	47

Institusjonen har totalt 51 plasser som fordeles med 3 plasser avsatt til avlastning / korttidsopphold, 1 akuttplass og 47 langtidsplasser til demens og somatisk pleie. Ved behov kan korttidsavdelingen omgjøres til dobbeltrom, og dermed økes kapasiteten fra 4 til 8 pasienter.

Tabell 3.4: Betalingsdøgn Stokmarknes sykehus 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Antall betalingsdøgn	0	0	0	7	39

Det er et mål for Bø kommune å ta heim utskrivningsklare pasienter fra sykehuset.

Dette har også vært en prioritert oppgave i 2017. Tross det så har vi brukt 39 betalingsdøgn. Bøheimen har i perioder ikke hatt ledige rom for å ta utskrivningsklare pasienter. I noen tilfeller har p.g.a spesielle hensyn (smittevern) ikke vært mulig å bruke dobbeltrom. Pasienter med omfattende pleie og behandlingsbehov har blitt liggende på sykehuset p.g.a manglende sykepleierdekning tross for innleie av sykepleiere fra vikarbyrå.

Vi opplever i større grad at pasientene som utskrives fra sykehuset har hatt et vesentlig større hjelpebehov enn tidligere, og større behov for medisinsk oppfølging.

Tabell 3: Utskrivning av pasienter i løpet av året. Bøheimen 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Avlastning i institusjon	13	11	17	9	11
Akuttplass (døgn øyeblikkelig hjelp)	37	43	43	7	16
Institusjon korttidsopphold annet formål	84	80	76	61 (8)	56 (8)
Institusjon korttidsopphold rehabilitering	1	1	13	17 (1)	11 (1)
Institusjon korttidsopphold utredning	1	1	2	1	1
Institusjon langtidsopphold	20	26	20	17(14)	26(24)
Utskrivninger totalt inklusiv dødsfall	156	158	171	112	129

	Utskriv totalt	utskr.døde		
jan.17	15	3		
feb.17	14	2		
mar.17	21	4		
apr.17	10	2		
mai.17	7	0		
jun.17	10	5		
jul.17	7	0		
aug.17	9	3		
sep.17	7	3		
okt.17	8	3		
nov.17	7	3		
des.17	14	8		
	129	36		

Utskrivninger i løpet av året har fordelt seg månedsvis.

Det ble innvilget 68 korttidsopphold og 11 avlastningsopphold i løpet av året. Det var innlagt 16 pasienter på akuttplass, fordelt på 43 liggedøgn. Bruken av akuttplassen har tatt seg opp i løpet av året, se tabell 3.12. Totalt antall utskrivninger fra Bøheimen har økt sett i forhold til 2016.

Det ble innvilget 21 langtidsopphold ved Bøheimen. Det var 36 dødsfall, mot 23 året før. 26 pasienter ble skrevet ut fra langtidsplass derav 24 som død. 12 pasienter med innvilget korttidsopphold ble utskrevet som død mot 9 pasienter i 2016.

Det er gledelig at 2 pasienter er utskrevet fra langtidsopphold fra Bøheimen til hjemmet/ omsorgsbolig.

Korttidsavdelinga har til tider ikke hatt kapasitet til å ta imot flere pasienter. Legeundersøkelses- og pårørenderommet, samt et kontor ble tatt i bruk for å dekke behovet for korttidsplasser.

Mange dårlige pasienter med sammensatte lidelser på korttidsavdelinga fordret høy kompetanse og ekstra innleie av personell.

I hovedsak har pasienter som innvilges langtidsopphold demensproblematikk og tunge somatiske lidelser. Mange av disse pasientene er urolige, og har "vandrerproblematikk", samt utagering. Det har i løpet av året vært stort press på skjermet enhet. Alle rommene har vært i bruk, som har medført ekstra innleie av personell i perioder. Generelt er grunnbemanning for lav til å takle de utfordringene det er med denne type pasienter, men p.g.a liberal innleiepraksis har vi klart å takle disse situasjonene på forsvarlig måte Til tider har det vært nødvendig å leie inn bemanning tilsvarende 1:1 (en pleier med ansvar for 1 pasient). Skjermingstiltak på eget rom har vært nødvendig. I ett tilfelle er det søkt fylkesmannen om bruk av tvang relatert til demensproblematikk for å holde pasienten tilbake på institusjonen. Tvangstiltak innvilges for kortere perioder. For dårlige og dødende pasienter har det vært brukt fastvakt. Ingen pasienter skal være alene den siste tiden av livet, såfremt det er mulig å forutse behovet.

Vikartilgangen, spesielt for sykepleiere, har vært svært anstrengt gjennom hele året. Det har medført bruk av overtid og innleie av sykepleiere fra vikarbyrå for dekke behovet kvalifiserte vikarer. Innleie av sykepleiere fra vikarbyrå vært kostnadskrevende.

Tabell 3.6: Bruk av akuttplassen i 2017

Akuttplassen		**Hjemmet**	**Omsorgsbolig**	**Institusjon**	**Sykehus**
Antall pasienter	16				
Antall liggedøgn	43				
Gjennomsnittlig liggedøgn	2,68				
Pasientene kom fra	16	14	2	0	0
Pasientene ble utskrevet til	43	11	0	4	1

Akuttplassen (døgn øyeblikkelig hjelp) har vært i bruk gjennom hele året. Bruken av akuttplassen har øket fra 7 pasienter i 2016 til 16 pasienter i 2017. Det har vært stabil og godt fungerende dekning av sykehjemslege gjennom året.

Tabell 3.7: Alderssammensetningen på Bøheimen pr. 31.12.12. 2013 -2017.

	2013	2014	2015	2016	2017
Antall 50 -79	9	11	10	14	13
Antall 80 +	41	37	40	38	34
- herav 90 +	12	8	14	16	18
- herav 100 +	0	0	1	2	2

Alderssammensetningen er stabil. Den yngste i gruppen 50-79år er 66 år, dvs. at vi ikke har noen pasienter under 50 år på institusjon, noe som er i tråd med den nasjonale målsettingen iht. rapportering til fylkesmannen

Ved utgangen av året var det 4 lærlinger innen pleie- og omsorg. Disse er fordelt med 2 lærlinger i 1. etg Bøheimen, 1 ved TTF 1 hjemmesykepleien. Sykepleierstillingene var besatt, men det er fortsatt knapphet på sykepleiere på natt og i helgene.

Nattjenesten

Natt tjenesten består av 5 ansatte på hver vakt og betjener pr. 31.12.2017 106 trygghetsalarmer. Det har vært stort sykefravær ved natt tjenesten Det har tidvis vært utfordrende å få nok vikarer til å dekke opp fravær. Ved flere anledninger har det bare vært 4 ansatte på vakt som igjen har medført ekstra belastning på ansatte. Det har vært episoder der nattvaktene har vært opptatt ute og i omsorgsboligene slik at bemanninga på sykehjemmet har vært marginal. Det er iverksatt tiltak i forhold til dette.

Sykepleierdekninga på natt er i utgangspunktet meget god, med 5 sykepleiere i nattjenesten.

Sykdom/svangerskapermisjon har gjort at tjenesten i løpet av året har vært meget presset, med store problemer for å få tak i vikarer. Vi har vært nødt til å bruke sykepleiere fra vikarbyrå for å dekke sykepleiebehovet på natt.

Vaskeri og renholdsavdeling

Vaskeri og renholdsavdelingen har fungert godt gjennom året, og har på en positiv måte påtatt seg renholdsoppgaver som for eks. rundvasking av omsorgsboliger. Renholdsavdelingen arbeider godt og målbevisst. Flinke vikarer bidro til at ferieavviklinga gikk meget bra.

Vaskeriet har merket presset fra avdelingene med mye tøy til vaskeriet, spesielt etter helgene.

Avdelingsleder vaskeri/renhold har sagt opp sin stilling. Det var ingen kvalifiserte søkere til stillinga og avdelingsleder fungerer inntil vi får tilsatt ny leder.

Kjøkkentjenesten

Kjøkkentjenesten har fungert bra til tross for et hektisk år med mye sykefravær.
Tilgangen på vikarer har vært anstrengt, men dette er i bedring. Assisterende kjøkkensjef er ansatt, og tiltrådte stillinga i september. Samarbeidet mellom avdelingene fungerer godt.

Kjøkkenet har en person på tiltak gjennom Nav.

Kantina

Kjøkkensjefen har hovedansvaret for driften av kantina på Bøheimen. Kantina drives i dag meget godt, og av dyktig personell. Kantina har vært åpen i hele sommer noe de faste brukerne satte stor pris på. Kantina ble da drevet av personer som tidligere har hatt praksisplass der. Det har fungert utmerket. Det rapporteres om fin omsetting på kantina, og det leveres oftere mat til møter og andre arrangementer innenfor virksomheten Bø kommune.

Tirsdagstreffet har medført økt omsetning på kantina og tiltaket har vært meget godt mottatt av hjemmeboende eldre. 30 - 36 har deltatt på tirsdagstreffet og spist middag på kantina.

Avdelinga har for tiden en person i utplassering fra NAV på praksisplass.

Aktivitetstilbudet Bøheimen

Nytilsatt aktivitør startet opp 1. september 2017. Hun har bidratt til et fantastisk tilbud til beboere på sykehjemmet og i omsorgsboligene. Hun har iverksett gode tiltak både til sammensatte grupper og til pasienter. Det merkes med positivitet og glede blant brukere og personal.

Aktivitøren koordinerer underholdningen på Bøheimen, samt er en viktig aktør i forbindelse med tirsdagstreffet.

Frivillige har også bidratt med lørdagskafe på kantina Bøheimen. Et meget godt tiltak til det beste for beboerne på Bøheimen.

Hjemmebaserte tjenester

Behovet for hjemmesykepleie har gått ned i løpet av året. Fra 129 pasienter som mottok hjemmesykepleie i 2016 til 117 i 2017. Reduksjonen skyldes i hovedsak pasienter som har flyttet inn på sykehjemmet.

Ved utgang av 2017 hadde vi 7 omsorgshybler i drift. Det er til dels ressurskrevende pasienter, som krever mye tjenester og oppfølging fra hjemmesykepleien. Pasientene på omsorgshyblene er i realiteten sykehjemspasienter. Omsorgshyblene fungerer godt og det er stor søkning etter disse plassene.

De ansatte har i samarbeid med kreftsykepleier levert omfattende tjenester til hjemmeboende med alvorlig kreftsykdom

Hjemmesykepleien administrerer medisin/dosetter for 88 personer. Det er reduksjon fra 2015. Det brukes mye ressurser ca. 1 årsverk på ilegging og kontroll av dosettene. Ut fra antallet må vi vurdere å ta i bruk multidose fra apotek for effektivisere ressursbruken.

Hjemmesykepleien yter tjenester i omsorgsboligene og bofellesskapet for eldre. Alle omsorgsboligene er utleid og det står 5 på venteliste for å få omsorgsbolig. Omsorgshybel organisert som bofellesskap er svært etterspurt blant de som søker på omsorgsbolig.

Tabell 3.8: Alderssammensetning omsorgsboliger 2017

18- 49	50-66	67-74	75-79	80 -84	85 - 89	90 +
2 (2)	3 (1)	0 (1)	4 (4)	5 (3)	10 (10)	15 (15)

Tallene i parentes er for 2016. Alderen på de som bor i omsorgsboliger har vært stabil sammenlignet med 2016. Gruppen 80+ utgjør ved utgangen av året 30 beboere. Høy alder på pasientene generer som oftest mere tjenester. Tidvis har vi pasienter boende i omsorgsboligene/ bofellesskapet som egentlig er å regne for sykehjemspasienter. Pasientene ønsker selv å bo i omsorgsboligene selv om hjelpebehov øker. God hjemmetjeneste og natt-tjeneste gjør dette mulig. 11 pasienter med tjenester fra hjemmesykepleien har fått langtidsplass på Bøheimen i 2017.

Tabell 3.9: Utflytting fra omsorgsbolig til Bøheimen 2013 - 2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Fra omsorgsbolig til Bøheimen	6	5	9	3	8

Målsetningen med etableringen av omsorgsboligene var at beboerne her i størst mulig grad skulle bo i omsorgsboligen livet ut, bare unntaksvis skulle beboerne trenge å flytte fra omsorgsbolig til sykehjem. For 2017 har det vært en økning i antall som har flyttet inn på sykehjemmet. Det skyldes i hovedsak omfattende behov for pleie og omsorg, og medisinsk behandling.

Hjelpeordningen for hjemmene

Tabell 3.10: Antall brukere av ulike hjemmebaserte tjenester 2013 - 2017

Antall brukere/tjenester	2013	2014	2015	2016	2017
Hjemmesykepleie	118	108	120	129	117
Hjemmehjelp	119	106	109	130	115
Miljøarbeidertjeneste	12	5	18	12	26
Omsorgslønn	2	3	4	3	7
Personlig assistent	5	4	1	2	0
Trygghetsalarm	115	113	112	118	106
Matombringing	10	7	5	13	12
Kreftsykepleie	5	7	9	0	8
Natt tjeneste	7	6	4	16	4

Pr. 31.12.17 var det 115 brukere som mottok hjemmehjelp. Hjemmehjelpstjenesten fungerer godt. Det har periodevis vært vanskelig å skaffe nok vikarer i forbindelse ved ferie og sykdom, men brukerne har vedtak som belyser behovet og som kommunen er bundet av. Mot slutten av året er alle stillinger besatt og vikartilgangen har bedret betydelig.

Oversikten under viser alderssammensetningen for mottaker av hjemmesykepleie. Yngre mottakere av hjemmesykepleie har vært stabil gjennom året.

Oversikt per 31.12.2017

Aldersgruppe	**Menn**	**Kvinner**	**Ialt**
0 - 17 år	3	0	3
18 - 49 år	0	2	2
50 - 66 år	5	4	9
67 - 74 år	6	4	10
75 - 79 år	9	7	16
80 - 84 år	8	12	20
85 - 89 år	12	23	35
90 år og over	5	17	22
I alt	48	68	117

Tabell 3.11: Bruk av hjelpemidler fra hjelpemiddelsentralen.2013 - 2017

År	Antall nye brukere	Verdi utlevert	Antall aktive brukere
2017	28	3 607 400	516
2016	29	2194210	495
2015	29	2 119 210	495
2014	28	3 628 777	487
2013	41	2 591 539	525

Det legges ned et betydelig arbeid fra kommunens ansatte for håndtering av utleverte og innleverte hjelpemidler. Fra og med 2016 vil det ikke være tillatt å overføre enkelte

hjelpemidler for eks. sykeseng til ny bruker før den er sertifisert på nytt. Dette må gjøres av autorisert personell.

Tiltak og tjenester for funksjonshemmede

Sykefraværet har i løpet variert mye var gjennom året. Dette har medført knapphet på vikarer som igjen har utløst overtid. Bemanningssituasjonen på natt har vært anstrengt gjennom året tross at alle stillingene var besatt. Tunge brukere har medført ekstra belastning på nattpersonalet. Det ble iverksatt tiltak for dette med at natt tjenesten på Bøheimen bidrar ved behov og løpende kontakt hver natt.

Det er avholdt flere ansvarsgruppemøter for brukerne i Bofellesskapet.

TTF har utfordringer med å finne tilfredsstillende aktivitetstilbud for brukerne spes, de yngste brukerne. Bjørkengen, Bøhallen og Vesterålsprodukter har bidratt til et bedre aktivitetstilbud for de yngste brukerne. Kompetansenivået i tjenesten er god.

Bolig doktorhagen

To vernepleiere er sluttet og gått over i andre stilinger. Fra å ha god dekning av vernepleierkompetanse hadde vi ved utgangen av 2 ansatte med denne kompetanse. Stillingene er utlyst og det er tilsatt en assistent, og en som ble ferdig vernepleier i november. Vikartilgangen har vært vanskelig og det har medført bruk av overtid. Tross utfordringene så fungerer tjenestetilbudet godt.

Regionalt samarbeid

Avdelingene i pleie og omsorg deltar i flere formelle regionale samarbeidsfora. Det finnes fagfora innen kreftomsorg, demensomsorg, pleie og omsorgslederforum, velfredsteknologi og det gode pasientforløp. Det er et eget samarbeidsorgan mellom kommunene og sykehuset vedrørende elektronisk meldingsutveksling. Samtlige avdelingsledere innen pleie og omsorg tar lederutdanning i regi av RKK.

Omstillingsarbeid.

Ingen store omstillingstiltak ble iverksatt i 2017

HMS- og kvalitetssikringsarbeid

Compilo brukes mer og mer som verktøy i avviksbehandlingen i alle avdelinger. Det har også i 2017 vært fokus på bruk av Compilo i behandling av avvik. Personalet bruker avvikssystemet som et bevisst verktøy for å forbedre de tjenestene som ytes.

Tildeling av tjenester

Pleie og omsorgstjenester tildeles etter søknad og behandles av tiltaksmøtet som er Bø

kommune sitt " tjenestekontor ". Tiltaksmøtet består av avdelingssykepleierne fra sykehjemmet og hjemmesykepleien, kreftsykepleier/koordinator, sykehjemslege og leder for pleie og omsorg.
Det gis ei god faglig vurdering av hver enkel søknad om tjenester. Dette kan nok være en av årsakene til få klager på tjenestene som tildeles.

Klager på tjenester i pleie- og omsorg

Det er i 2017 mottatt en skriftlig klage angående bruk av dobbeltrom ved innvilget langtidsopphold. Klagen ble oversendt Fylkesmannen for videre behandling. Fylkesmannen konkluderte med at selv om det er ønskelig at sykehjemsbeboere skal få bo på enerom dersom de ønsker det, finnes det pr. i dag ingen lovfestet rett for den enkelte til å bo på enerom. Dobbeltrommet ble avviklet i september mnd.

Helseavdelingen

Generelt om driften i 2017

Legetjenesten

På grunn av utdanningspermisjon var legetjenesten preget av ustabil legebemanning i 2016, og utfordringene fortsatte i 2017. En av legene hadde ulønnet permisjon brorparten av året og det er som tidligere svært vanskelig å rekruttere legevikarer. Vi var nødt til å bruke bemanningsbyrå, noe som gir uforutsigbar kvalitet og er dyrt.

Sykefraværet i avdelingen økte betraktelig under 2017, både for leger og medarbeidere. Arbeidet som medarbeidere på legekontoret krever bred kompetanse og det var vanskelig å få tak på egnede vikarer. Underbemanning i perioder har gitt økt belastning på personellet som kan ha bidratt til ytterligere økt sykefravær, og fremfor alt redusert «sykenærvær». Med hjelp av støtte fra Arbeidslivsenteret (NAV) har vi bedret det fysiske arbeidsmiljøet i ekspedisjonen.

Legetjenesten har til tross for store arbeidsmiljøutfordringer gjennomført tiltak for å bedre kvaliteten i tjenesten, blant annet har vi begynt med systematisk oppfølgning av pasienter med KOLS (årskontroller), bedret rutinene for sårkontroll, elektronisk rekvirering av prøver, og innført rutiner for ruskontroller.

Statistikk viser at driften er stabil. Helseavdelingen scorer høyt på Kommunebarometer for 2017 (plass 50 i landet).

Tabell 3.11: Netto utgifter/inntekter/konsultasjoner 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nto. utgifter legekontor	3074	3 885	3972	4246	4404	5552	5372
Inntekt pasienter	4385	4 465	4623	4520	4658	4535	4896
Antall konsultasjoner	9779	8929	8830	8937	8374	8256	8202

Legetjenesten er ansvarlig for sykehjemslegen. Der var tilsatt vikar for sykehjemslegen i 2017, noe som fungerte godt.

Diabetessykepleier

Diabetessykepleier følger opp 64 pasienter med diabetes, og holder i tillegg internundervisning til kommunalt ansatte, både fast ansatte og nytilsatte. Resultatene er svært gode (reduksjon i langtidsblodsukker og fornøyde pasienter).

KAD

Bø kommune har en Kommunal øyeblikkelig hjelp døgnplass- KAD i korttidsavdelingen på sykehjemmet. KAD brukes relativt lite i Bø kommune, men for de pasienter som får tilbudet, fungere det godt. Kommunen er pålagt å ha døgntilbud for pasienter med psykisk lidelser, men i praksis har Bø ikke tilbud til denne pasientgruppen.

Samfunnsmedisin

Kommuneoverlegen er medisinsk faglig rådgiver for kommunen og ansvarlig for smittevern og miljørettet helsevern og andre samfunnsmedisinske oppgaver. Ansvaret for Folkehelsearbeidet i kommunen er flyttet til Kultur og næringsetaten, for å sikre bredere involvering av hele kommunene.

Kommuneoverlegen er leder for det regionale nettverket for kommuneoverleger og har i tillegg deltatt i arbeidsgruppe for å bedre samhandlingen kring pasienter med alvorlig sinnslidelse.

De samfunnsmedisinske oppgavene har ikke blitt prioritert. Blant annet mangler barneskolene godkjenning og der er ikke utført tilsyn av solarier. Kommuneoverlegen sin kompetanse er lite etterspurt av kommunen og rådgiverfunksjonen er lite brukt.

Frisklivssentralen

Frisklivsentralen tilbyr kostveiledning, gruppebasert trening, oppvarmet basseng og andre helsefremmende tiltak for voksne og barn, etter henvisning fra lege eller andre samarbeidspartnere. Grunnet ressursmangel tilbyr ikke Frisklivssentralen gruppebasert trening/aktivitet.

Fysioterapi

Fysioterapitjenesten består av to privatpraktiserende fysioterapeuter med driftstilskudd og kommunefysioterapeut i 70 % stilling (fra 2018).

Kommunefysioterapeuten har fulgt opp pasienter, både på kort- og langtidsopphold på sykehjemmet. Kommunefysioterapeuten har et tett samarbeid med sykehjemslegen. I tillegg har ansatte fått kurs i forflytningsteknikk og annen undervisning ved behov.

Kommunefysioterapeuten har deltatt i prosjektet «Oppfølging av barn og unge med overvekt og fedme», og «God skolestart», hvor alle førsteklassingene i kommunen ble observert av en faggruppe bestående av fysioterapeut, helsesøster, logoped og PPD. De som hadde motoriske vansker har fått videre oppfølging hos kommunefysioterapeut.

Kommunefysioterapeuten følger også opp barn mellom 0-16 år med motoriske vansker, funksjonshemminger og andre diagnoser. Det er et tett samarbeid mellom fysioterapeut, helsesøster og skole.

I 2017 fikk kommunefysioterapeuten midler til å lage et treningsrom for pasienter og beboere på Bøheimen. Det ble bl.a. kjøpt inn trimsykkel, tredemølle, vekter, balansematte, ribbevegg og diverse annet treningsutstyr.

Helsestasjon

Helsestasjon har to helsesøstre ansatt, den ene er også jordmor, og har ansvar for svangerskapskontroller. En av helsesøstrene har permisjon med lønn for å ta utdanning til helsesøster, og avdelingens arbeid har naturlig nok vært preget av stort fravær grunnet dette. Helsesøster har faste møtedager med Integreringskontoret/voksenopplæringen men disse har ofte blitt kansellert grunnet utdanningspermisjon.

Helsestasjon følger retningslinjene for helsestasjonsarbeid utgitt av Helsedirektoratet i 2017.

Barn- og ungdomsteam (BUT) er et koordinerende team for barn og unge i Bø kommune. BUT har hatt 5 møter i 2017 og behandlet 7 saker. I 2016 ble det behandlet 18 saker. Grunnen til nedgangen er usikker, men kan neppe forklares av redusert behov.

ICDP er et program for foreldreveiledning i gruppe. Kommunen fikk prosjektmidler i 2017 + 2 år til for opplæring av personell og kursing av foreldre i grupper. Helsesøster + pedagogisk leder v/skolekontoret fikk opplæring høsten 2017. Foreldrekurs starter våren 2018.

Nybakte mødre inviteres til barselstreff to ganger i året. I samarbeid med ambulansepersonell og lege arrangerte helsestasjon førstehjelpskurs for småbarnsforeldre 0-3 år i 2017.Tilbudet var svært vellykket og skal videreføres en gang i året.

God skolestart er et samarbeidsprosjekt mellom helsesøster, fysioterapeut, logoped og PPD for vurdering, forebygging og evt oppfølging av barn i 1.klasse.

Tabell 3.12: Utviklingstall for helsestasjonsvirksomheten 2011 – 2014.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fødsler	16	13	14	13	27	22	20
Hjemmebesøk før 6 uker	16	10	14	13	27	22	20
2 års kontroll	23	24	14	19	12	21	26
4 års kontroll	26	26	25	19	22	21	12
Skolestart		19	14	22	10	10	17

Avdeling psykisk helsearbeid

Avdeling psykisk helsearbeid har seks årsverk fordelt på åtte stillingshjemler. Fem av disse (tre årsverk) arbeider i miljøarbeider tjenesten som tilbyr oppfølgning av brukere i hjemmet alle dager, også i helgene fra 08-22. Brukere med lette og moderate psykiske lidelser (angst, depresjon) følges opp av avdelingen som tilbyr samtaleterapi, støttesamtaler og felles aktivitet (turdag). Personer med alvorlig sinnslidelse er en svært ressurskrevende pasientgruppe. Kommunen kjøper private tjenester (boligtilbud og aktivitetstilbud) for to ressurskrevende

brukere. Ruskonsulenten deltar i større grad i forebyggende helsearbeid for barn og unge enn tidligere. Avdelingen har ca. 70 brukere.

Der er tilsatt erfaringskonsulent i 50 % stilling (prosjekt), og i tillegg er der opprettet en engasjementstilling i 75% for å ivareta en ressurskrevende brukere. Avdelingen har lite sykefravær og arbeidsmiljøet er godt. Det er vanskelig å få tak på kvalifisert vikarer, både for enkeltvakter og for lenger engasjement og ved ferieavvikling. Det har derfor vært nødvendig å pålegge ansatte overtid.
To av personal har tatt kurs i depresjonsmestring, og kurs tilbys våren 2018. Leder deltar i lederutdanning i helse- og omsorg.

Samarbeidet med spesialisthelsetjenesten (Vesterålen DPS) har blitt bedre, men de sykeste pasientene blir fortsatt ofte avvist av spesialisthelsetjenesten for at de er for syke for å kunne «nyttiggjøre seg behandling». Avstanden til Stokmarknes gjør at ambulant akutteam (AAT) i liten grad er til nytte for våre pasienter. Samarbeidet med øvrige avdelinger i kommunen er i perioder krevende. Forståelsen for psykiatriens sin særart oppleves mangelfull. Felles lederutdanning og økt samarbeid om enkeltpasienter bør føre til bedring. Leder deltar i regional nettverksgruppe for psykiatri og psykososiale kriseteam. Ruskonsulent deltar i nettverk for rusomsorgen i Vesterålen.
Avdelingen opplever økt behov for oppfølging av flyktninger. Arbeidet er krevende grunnet sammensatte problemer og for at samtalene oftest må skje med telefontolk.

Avdelingen økte antall leiebiler fra to til tre i 2017. Avdelingen har stor oppmerksomhet på å unngå overforbruk av bilene.

Prosjekter

Erfaringskonsulent

Erfaringskonsulent i 50 % stilling startet i stillingen i 2017. Erfaringskonsulenten bidrar med brukererfaring i psykiatritjenesten, fremfor alt når det gjelder rusrelaterte sykdommer, både på systemnivå og individnivå. Stillingen fungerer svært godt og har blant annet vært pådriver for å etablere brukerstyrt møteplass, Møteplass1, en gang i uken. Stillingen delfinansieres av prosjektmidler.

Etablering oppfølgingsteam i kommunehelsetjenesten

Prosjektet er et forsknings- og utviklingsprosjekt finansiert av Helsedirektoratet, Fylkesmannen (skjønnsmidler) og Nasjonalt senter for Distriktmedisin. Prosjektets målsetting er å bedre oppfølgningen av brukere med store og sammensatte behov. Forprosjektet har studert hvordan pasientgruppen blir fulgt opp i Bø kommune. Det er gjennomført fokusgruppeintervjuer av ansatte og pasienter som har blitt analysert med hjelp av vitenskapelig anerkjente metoder. Resultatene viser at de ansatte mener at noen pasientgrupper ikke får god nok oppfølgning og at tildelingen, og forbruk av helsetjenester påvirkes av ikke medisinske forhold, som sosioøkonomisk status og pårørende. Systemene som skal sikre pasienter lik rett til helse- og omsorgstjenester fungerer ikke tilfredsstillende. Der er stor forbedringspotensial i det tverrfaglige samarbeidet. Sluttrapport fra forprosjektet blir ferdig i mars 2018.

Oppfølging av overvekt barn og unge

Andelen barn med overvekt og fedme er høy i Bø kommune, og helsestasjon tilbyr behandling, aktivitet og rådgiving til barn og deres foreldre. Prosjektet finansieres av Helsedirektoratet. Familier tilbys samtaler hver 6 uke på helsestasjon med foresatte, Bra mat kurs for foresatte, også barn i ungdomsskoletrinn og ukentlig aktiviteter som felles turer, trening på bøpuls, svømming og ridning,

Psykososialt kriseteam

Psykososialt kriseteam er en tverrfaglig gruppe med representanter fra legetjenesten, avdelingen psykisk helsearbeid, helsestasjon, oppvekstetaten, politi og prestekontoret, som etableres ved behov for oppfølgning av personer i krise, der det ordinære hjelpeapparatet ikke strekker til. Kriseteamet ble ikke etablert i 2017. Teamet har to faste møter/år. Plan for psykosial beredskap er oppdatert i 2017.

Økonomi

Ansvar	Formål	Netto budsjett 2017	Regnskap 2017	Avvik
3100	Legetjenesten	5 168	5 373	-205
3102	Fysioterapitjenesten	930	1 151	-221
3103	Frisklivssentralen	99	91	8
3105	Prosjekter helsetjenesten	0	53	-53
3110	Helsestasjonen	875	843	32
3120	Avdeling psykisk helsearbeid	7 573	8 987	-1 414

Legetjenesten gikk med 205 000 kr i underskudd i 2017. Grunnen er manglende refusjon sykefravær for lege, og økte kostnader for innleie av legevikar gjennom bemanningsbyrå. Underskudd post 16901 er manglende budsjettregulering knyttet til endringer i inntektene for prosjekt Oppfølgingsteam i kommunehelsetjenesten (348).

Fysioterapitjenesten går med underskudd for at vi har ikke mottatt fastlønnstilskudd for 2017. Inntektene blir ført i 2018.

Underskuddet i Avdeling psykisk helsearbeid er på grunn av økte kostnader for kjøp av private tjenester for ressurskrevende brukere (2 millioner), feilbudsjettering fastlønn 400 000 kr, innleie av ekstrahjelp og overtid 115 000 kr og kostnader for leie av ekstra bil 75 000 kr.

Helsestasjon regnskap er i balanse.

Utfordringer i 2018

Situasjonen for legetjenesten er svært krevende. Både leger og medarbeidere opplever at arbeidsbelastningen ikke er akseptabel, og der er stor risiko for destabilisering av hele legetjenesten. Det er nødvendig med gjennomgang av organisering og drift av legetjenesten, og vurdere tiltak.

Den største utfordringen for Avdeling psykisk helsearbeid er at vi mangler egnet botilbud for pasienter med alvorlig sinnslidelse. Vi kjøper privat tilbud for to av brukene, men vi har flere brukere med store behov som vi ikke klarer å dekke innenfor dagens ramme og tilbud. Det er derfor nødvendig å utrede behovet for «bofelleskap» med fast personell for pasientgruppen.

Kommune har plikt å tilby kommunal døgntilbud for personer med psykiske lidelser. Hvordan dette skal gjøres må utredes.

Avdelingen har stort fokus på brukermedvirkning, men vi mangler gode verktøy for å gi pasienten økt innflytelse på tjenestene. Vi planlegger derfor gjennomføring av klientorientert praksis (KOR – verktøy for kontinuerlig tilbakemelding av behandling) i 2018.

Avdeling psykisk helsearbeid har i likhet med mange andre avdelinger problemer med å få tak i kvalifiserte vikarer. Erfaringskonsulenten fungerer godt og vi etterstreber å få stillingen inn i driftsbudsjettet.

Avdeling psykisk helsearbeid har økonomiske utfordringer, med store budsjettoverskridelse grunnet kombinasjon av feilbudsjettering og økte behov for kjøp av private tjenester.

Det er ikke lenger nødvendig med rekvisisjon fra lege for å få behandling hos fysioterapeut. Det har vært lite kontakt mellom fysioterapeutene og legene, og det er risiko at denne blir enda mer tilfeldig når kravet om henvisning faller bort.

4. KULTUR-OG NÆRINGSETATEN

Generelt om drifta

2017 ble et år preget av at etatsleder og kulturskolerektoren var ute i fødselspermisjon. I tillegg måtte kommunen rekruttere biblioteksjef, folkehelsekoordinator og leder for frivillighetssentralen. På tross av dette har etaten klart å levere gode tjenester, ikke minst fordi de ansatte har jobbet sammen for å løse de utfordringene som har oppstått. Situasjonen har imidlertid vært utfordrende for personalet, og virket noe begrensende i utviklingsarbeidet. På den andre siden var dette et år preget av de store jubileer. RMF feiret 25årsjubileum, Skulpturlandskap Nordland ble 25 år, og det var 150 år siden Regine Normanns fødsel.

Bemanning og miljø

Kultur- og næringssjef gikk ut i permisjon i februar 2017. Landbrukssjef Tor Andersen ble konstituert som etatsleder. Det ble ikke rekruttert inn vikar i hans stilling, men en del oppgaver ble fulgt opp ved kjøp av tjenester. Kultur og næringssjef Kine Johnsen kom tilbake i sin stilling ved årsskiftet.

Kulturskolerektor Julie Willumsen gikk ut i permisjon i oktober 2016. Morten Andersen ble rekruttert inn som vikar i stillingens administrative del. Hedda Via ble ansatt som vikar i undervisningsdelen. Skolen har hatt noe bytte av undervisningspersonale. Olga Anita Seljeseth ble i juni ansatt som pianolærer. Kathrine Delp tiltrådde 1. august som ny dirigent for Bø Musikkforening. Ved årsskiftet er alle stilinger i kulturskolen besatt.

Vi har hatt langtidssykemelding i frivilligsentralen, noe som har medført lite aktivitet. I mai sa biblioteksjefen opp sin stilling. I samme periode ble det avklart at 50% av stillingen som leder for frivillighet kunne lyses ut. Melissa Solvang ble ansatt som ny biblioteksjef og som leder for frivilligsentralen fra september 2017.

Folkehelsekoordinator sluttet i sin stilling i oktober. På grunn av usikkerhet knyttet til videreføring av samarbeidsavtalen med Nordland fylkeskommune ble ikke prosessen med ansettelse kjørt før i januar 2018. Ny folkehelsekoordinator Tina Paasche tiltrådde i stillingen 1. mars 2018. Prosjektleder på næring sa opp sin stilling i februar et halvt år før prosjektperiodens slutt. Det ble ikke rekruttert inn i denne stillingen. På slutten av året ble det også klart at vi måtte rekruttere ny næringskonsulent. Preben Woll Bolstad vil tiltre i stillingen 1. april 2018.

Arbeidsmiljøet ved etaten ble preget av mannskapsbytte og vakanse i 2017. Det positive er at det har gått fint å rekruttere inn nytt personale, og fra april 2018 er alle stillinger igjen besatt. Arbeidsmiljøet må på tross av endringene betegnes som godt. Det er allikevel til ettertanke at så mange velger å bytte stilling i samme periode. Med flere nye ansatte er det viktig at vi har et særlig fokus på personalet i tiden fremover - både for å sikre god faglig oppfølging og et godt sosialt miljø.

Ansvarsområdene

Kulturskolen
Kulturskolen skal tilby undervisning i estetiske fag, samarbeide med og selge tjenester til lag og foreninger, delta i MUSAM samt koordinere kommunens arbeid med Den Kulturelle Skolesekken (DKS). Skolen har 4 lærere fordelt på 1.8 årsverk. Rektor er ansatt i 100% stilling hvorav 35% er knyttet til administrasjon.

Kjerneundervisningen i kulturskolen er musikkundervisning, men skolen har siden mai også tilbudt musikkteater. Ved årsskiftet hadde kulturskolen 53 aktive elevplasser og 12 elever på venteliste.

Vårkonserten ble holdt i juni 2018 med program fra visesang til rock. Kulturskolen deltok i feiringen av skulpturlandskap Nordland med kunstprosjekt for barn samt musikkteater i samspill med MIN-ensemblet. På høsten arrangerte kulturskolen Lyden av Bø. I desember hadde kulturskolen 4 konserter på Bøheimen i samarbeid med aktivitetsleder.

Driften av kulturskolen har i store trekk gått fint i 2017, men personalsituasjonen har nok hatt noe innvirkning på undervisningstilbudet og rekrutteringen. Elevtallet er nå på vei opp igjen.

Bibliotek
Biblioteket har to stillinger fordelt på 50% biblioteksjef og 36% bibliotekmedarbeider. I tillegg har biblioteket hatt inne personale på tiltak via nav, i språkpraksis og i tilknytning til psykisk helsevern. Dette har fungert fint i 2017. Stillingen som biblioteksjef var vakant fra mai til september, men ved bruk av ekstrahjelp var biblioteket allikevel åpent som normalt.

Biblioteket har hatt en fin økning i utlån. Dette skyldes dels at biblioteket har vært en del stengt i 2015 og 2016 - og dels at vi har fått økt bruk av biblioteket etter at det ble pusset opp.

Utlån – bøker/lydbøker/film	
2015	4572
2016	6594
2017	7144

Under Reginedagan ble det arrangert bokbad med Frode Granhus som gjest. I oktober var biblioteket vert for workshop med islandsk kunstner på besøk via AIR. I november ble det arrangert visekonsert med Ann-Iren Hansen. Aktiviteten på biblioteket er økende og fremover er et av hovedmålene at biblioteket skal bli enda mer brukt som møteplass og læringsarena.

Ungdomsarbeid
Bø kommune har ansatt ungdomsleder i 100% stilling. Ungdomsleders viktigst oppgave er driften av Bø ungdomsklubb. Ungdomsleder har i perioden vært kjøpt opp noe av stillingen sin til prosjektet «Etter skoletid». Det har i perioden vært utfordrende å få nok ekstrahjelp, dette ser ut til å bli bedre i 2018.

Bø ungdomsklubb er en møteplass for ungdom der ungdommen selv har et stort ansvar for drift og prosjekter i regi av klubben. De gjør en flott jobb med faste klubbkvelder hver fredag. I tillegg produserte klubben UKM, Rock mot Frafløtting og Reginedisco i 2017. Ungdomsrådet er tilknyttet ungdomsklubben og har jevnlige møter, samt representasjon i

kommunestyret. Dette har fungert godt i 2017. I tillegg til den lokale aktiviteten organiserte ungdomsleder tur for ungdommene våre til Rock mot Rus på Andenes i mars.

Familiefredag ble videreført i 2017 i samarbeid med folkehelsekoordinator, med arrangement hver annen fredag. Besøkstallene for familiefredag har vært gode og ligger på mellom 90-140 personer. Åpen hall fikk et løft i besøkstall etter at kommunen begynte å tilby gratis skyss hjem etter Åpen Hall. Utfordringen nå er at med økte tall ligger vi på et snitt på rundt 25 som ønsker seg skyss hjem. Bilen ungdomsklubben har tilgjengelig tar 8 passasjerer så da må de ofte kjøre flere turer noe som er utfordrende. Det var ikke satt av midler til å leie inn skyss hver fredag.

Det legges ned rundt 4000 dugnadstimer fra ungdom i Bø for arrangere RMF. Denne medvirkningen betyr veldig mye og våre ungdommer har nå i 25 år fått mulighet til å tilegne seg arrangørkompetanse på høyt nivå.

Bø ungdomsklubb fikk i 2017 tilsagn på 400 000 kroner til Rockebrakke (musikkbinge) fra musikkutstyrsordningen. Denne skal realiseres i 2018 og er stor løft for ungdomsklubben, kulturskolen og ungdom som ønsker seg et profesjonelt lokale der de kan drive bandøving.

Folkehelse

Bø kommune har en samarbeidsavtale med Nordland Fylkeskommune om folkehelsearbeid. Vi får økonomisk støtte til folkehelsekoordinator (100.000), i tillegg til prosjektmidler (150.000 i 2017). I samarbeidsavtalen har kommunen og NFK blitt enige om noen satsningsområder for folkehelsearbeidet.

Folkehelsekoordinator (50%) har i 2017 vært involvert i flere prosjekter; Oversikt over helsetilstanden med positive og negative påvirkningsfaktorer, Fresk lørdag, Familiefredag, Etter skoletid, Fresk frokost, Aktivitetsvenn for personer med demens. En rekke av disse tiltakene/ prosjektene er direkte forbyggende arbeide.

Folkehelsekoordinator er også prosjektleder (30%) for «Etter Skoletid». Et flott prosjekt der kommunen arbeider for å forebygge at ungdom som ikke deltar i organisert aktivitet faller utenfor. På grunn av vakanse har det fra oktober og ut året vært lite aktivitet på folkehelse. Prosjektet «Etter Skoletid» har blitt fulgt opp av ungdomsleder og kulturkonsulent i felleskap.

Frivilligsentralen

Frivilligsentralen har i 2017 hatt liten drift på grunn av sykemelding og vakanse. Anita Stormoen var ansatt i en periode for å ivareta sekretærfunksjonen for Reginedagan. I september ble Melissa Solvang ansatt i 50% stilling som daglig leder, men har i startfasen hatt hovedfokus på sin stilling som biblioteksjef. Den siste 50% er ikke disponert og må avklares videre i 2018.

Hovedfokus videre er å få på plass nytt handlingsprogram og styre for sentralen, samt å gjøre de nødvendige avklaringer i forhold til den delen av stillingshjemmelen som ennå er vakant.

Reginedagan

Reginedagan ble arrangert i slutten av juli, og ble en folkefest med et sammensatt program med flotte tilbud og opplevelser både for store og små. Festivalen er et stort dugnadsprosjekt som arrangeres av Bø kunst- og kulturstrøm i samarbeid med lag og foreninger.

I 2017 var det 150 år siden Regine Normann ble født og festivalen ble en storslått feiring av jubileet. Regine Normann var selv festivalprofil og hennes forfatterskap ble formidlet på ulike måter gjennom dagene - blant annet i form av skriveworkshop, litterær salong, fortellerstunder, korverket «Gullskoen» og gjennom ulike musikkuttrykk. Forfatterinnens 150-årsdag ble også markert med en bursdagsfeiring for barn og et flott gjestebud for de voksne kalt «Regines Gjestebud». Som en spesiell hyllest til jubilanten ble det produsert et helt nytt teaterstykke kalt «Usynlig selskap». Dette er den største enkeltproduksjonen i festivalens historie.

Kulturkontoret

Bø kommune har ansatt kulturkonsulent i 50% stilling. Kulturkontoret har ansvar for utgivelse av Bø-kart for reiseliv og kommunens turistinformasjon på nett. Kulturkonsulenten er saksbehandler for fordelingen av kulturmidler, følger opp søknader på spillemidler og Den Kulturelle Spaserstokken (DKSS)

Den saken som tok mest tid på våren var arbeidet med jubileum for Skulpturlandskap Nordland der kulturkonsulent var prosjektleder for arrangementet i Bø. Som en del av dette ble det blant annet åpnet utstilling med Kjell Erik Killi Olsen på Jennestad, offisiell markering av jubileet på friluftsgalleriet og festforestilling med Halvdan Sivertsen.

DKSS hadde et innholdsrik program der en del beboere på Bøheimen fikk oppleve Arve Tellefsen med LVO, Halvdan Sivertsen og Ole Edvard Antonsen i Bøhallen, samt flere mindre arrangement på Bøheimen. På høsten fikk vi på plass samarbeid med den nye aktivitetslederen noe som har vært utelukkende positivt for prosjektet.

Fra oktober deltok kulturkonsulenten i prosjektet «Etter Skoletid» for å sikre drift mens stillingen som folkehelsekoordinator sto vakant. Dette fungerte fint.

Næringsavdelingen

Næringsavdelinga bidro i planlegging og gjennomføring av arrangementer i forbindelse med 25-årsjubileet til Skulpturlandskap Nordland. Som et forsøk hadde avdelinga ansvar for kommunens bruk av Facebook på vegne av alle de andre etatene. Det ble gjennomført en rekke veiledningssamtaler i forbindelse med bedriftsetablering og -utvikling. Bø kommune tok initiativ til en felles landbruksstrategi i Vesterålen, og det ble lagt ned et betydelig antall timer i saksbehandling, forankring og søknad om eksterne midler. Det ble inngått avtale med Fiskeriparken AS om bistand til etablering av et nytt sjømatprosjekt. Næringskonsulenten var observatør i fagutvalget til Vesterålen Reiseliv, og møtene der hadde høy prioritet. I tillegg kom driftsoppgaver som saksbehandling, søknadsbehandling, rapportering og myndighetsutøvelse knytta til alkoholloven og serveringsloven.

Strategisk Næringsplan

Næringsavdelinga har som hovedoppdrag å følge opp Strategisk Næringsplan. Handlingsprogrammet for 2017 ble vedtatt av kommunestyret 08.12.16. På bakgrunn av opphør av prosjektlederstilling ble ambisjonsnivået redusert noe og handlingsplanen revidert 16.02.17. Status for 2017 kan oppsummeres slik:

Strategi / tiltak	Prosjekt	Status 2017
1/1	Forum for samarbeid	Det ble gjennomført fire samlinger i 2017. Tema var rekruttering, reiseliv, bolig og landbruk. Samlingene ble oppsummert som vellykket. Til sammen 131 personer deltok.
1/2	Behovsanalyse	Tiltaket vedtatt utsatt i revidert handlingsplan.
1/3	Kontakt eksterne miljøer	Kontinuerlig arbeid.
2/1	Sjømatprosjekt	Det ble inngått avtale om kjøp av tjenester fra Fiskeriparken AS til forankring i næringa, samt utarbeidelse av søknad til Nordland Fylkeskommune. Ferdigstilles vinter -18.
2/2	Landbruksstrategi	Regional prosess. Mottatt 400 000 i skjønnsmidler.
2/3	Kartlegge infrastruktur	Arbeidet med arealplanen hadde svært høy prioritet. Vedtatt høsten 2017.
3/1	Utnytte Bø kunnskapspark	Tiltaket opphørt etter at integreringsavdelinga overtok bygget i sin helhet.
3/2	Avklaringsprosjekt mobil og breiband	Gjennomført. Sluttrapport behandla av kommunestyret. Prosjektet er rapportert, og tilskudd mottatt fra Nordland Fylkeskommune.
3/3	Oppfølging av boligpolitisk plan	Fulgt opp gjennom forum for samarbeid, samt administrativ oppfølging av tiltak knytta til kommunal boligmasse.

Næringsfondene

Fra Strategisk næringsfond kan det i hovedsak søkes om lån til næringsinvesteringer. I 2017 ble det gitt følgende nye tilbud om lån:

Mads og Marius Albrigtsen, fiskebåt og kvote – kr 500 000. *Utbetalt.*
Fred Tore Fagereng og Jenny Johnsen Tande, nybygg fjøs – kr 500 000.
Eidet butikkdrift AS, reiselivssatsing – kr 500 000.
Arne Einarsen, nytt veksthus – kr 240 000.
Radio Bø, DAB-omlegging – kr 300 000. *Utbetalt.*

Oversikten under viser at det ved utgangen 2017 var kr 700 000 tilgjengelig for nye lån.

Inngående saldo 01.01.2017	-3 103 994
Utbetalt 2017	1 497 035
Tilsagn, ikke utbetalt	1 240 000
Kapitalrenter	-20 465
Innbetalte renter og avdrag	-301 612

Til disposisjon for nye utlån 31.12.2017	-689 037

Fra Kommunalt næringsfond kan det i hovedsak søkes om tilskudd til bedriftsutvikling. Tabellen under viser **innvilga tilsagn** om tilskudd fra Kommunalt Næringsfond i 2017:

Tittel	Søker	Status	Tilskudd
Forprosjektering kjøp av fiskefartøy	Høidahl Kystfiske	Innvilget	7 500
Utbygging 4G+ med tale	Bø kommune, næringsavdelingen	Avsluttet	100 000
Oppstart, etablering av Gullonga As	Gullonga As	Kansellert	0
Søknad om forprosjekt til Skårvågfisk AS	Skårvågfisk AS	Innvilget	45 000
Søknad om tilskudd i forbindelse med planlegging nytt melkefjøs	Fred Tore Fagereng	Innvilget	36 500
Planlegging av utvidelse og fornying veksthus 2017	Einarsen, Arne	Innvilget	27 000
Søknad Bø kommune om støtte til Vesterålen Matfestival	Vesterålen Matfestival	Avsluttet	15 000
Tilskudd til Avklaringsprosjekt mobil og breiband	Bø kommune, næringsavdelingen	Avsluttet	40 000
Stolt Ung Fisker 2017	Fiskeriparken AS	Avsluttet	10 000
NHO Næringskonferanse 2017	NHO-Reiseliv lokallag Vesterålen	Avsluttet	5 000
Søknad om støtte - Fagsamling med fokus på ull fta villsauen	Husflidhåndverkerne Nordland	Avsluttet	3 000
Egenandel etablererkurs 2017 (4 pax)	Fabrikken Næringshage	Avsluttet	31 000
			320 000

Oversikten viser at det er om lag kr 350 000 tilgjengelig ved utgangen av 2017 – før forventa påfyll av kapital fra Nordland fylkeskommune i 2018:

Inngående saldo 01.01.2017	-236 233
Ny tilførsel fra NFK 2017	-575 000
Kapitalrenter	-5 027
Utbetalt	258 750
Tilsagn, ikke utbetalt	206 750
Til disposisjon 31.12.2017	-350 760

Landbruk

Bø kommune har landbrukssjef i 100% stilling. I 2017 har denne stillingen stått vakant mens jordbrukssjefen fungerte som kultur og næringssjef. En del tjenester ble kjøpt fra Sortland kommune.

Hovedmålet for landbruksforvaltningas virksomhet er å bidra til en helhetlig utvikling av bygdene basert på en balansert utnytting av naturressursene, m.a.o. å iverksette den til enhver

tid gjeldende landbruks- miljøvern- og viltpolitikk som Stortinget vedtar. Vårt hovedansvar er forvaltning av lovpålagte oppgaver innen landbruk, miljøvern og viltforvaltning. I tillegg skal vi bidra til næringsutvikling basert på de mulighetene som finnes i vår kommune.

På grunn av vakanse er det noe etterslep på forvaltningsoppgaver som må arbeides inn i 2018, men godt samarbeid på etaten og streng prioritering har samtidig ført til at etaten har kommet i havn med de viktigste oppgaver og prosjekt også på dette området.

Kommunen har førstelinjefunksjon i alle finansieringssaker gjennom Innovasjon Norge(IN). I 2017 fikk to aktører i landbruket tilsagn om investeringstilskudd fra IN. Det vil bli bygd et nytt moderne fjøs med løsdrift og melkerobot på Fjærvoll. I tillegg fikk Jordbærgartneriet på Rise støtt til å modernisere og utvide produksjonen. Bø kommune utarbeidet i 2017 søknad om støtte til å utarbeide en felles regional landbruksstrategi. Denne fikk 400 000 i støtte fra fylkesmannen og vil bli igangsatt i 2018.

Budsjett og regnskap

Etterfølgende tabell viser etatens netto resultat totalt og fordelt på ansvar. Merk at i tabellen under betyr minus et høyere forbruk enn budsjettert, mens pluss betyr lavere forbruk enn budsjettert. Det betyr at kultur- og nøringsetaten har et lavere forbruk en budsjettert med en samlet positiv netto på 1,4 millioner.

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap	Revidert budsjett	Avvik
5000	Administrasjon	2 408	2 228	-180
5001	Bø frivilligsentral	270	593	323
5002	Reiseliv og turisme	203	234	31
5003	Bø bygdebok	-7	-34	-27
5004	Barn- og ungdomsarbeid	680	880	200
5005	Idrett	389	526	137
5006	Andre kulturaktiviteter	263	220	-43
5007	Kunstformidling	96	88	-8
5008	Rock mot frafløtting	83	50	-33
5009	Reginedagan	340	170	-170
5010	Folkehelse	191	184	-7
5020	Næringsstøtte	75	75	0
5021	Næringsprosjekter	352	893	541
5030	Landbruksvirksomhet	346	895	549
5031	Fiske, jakt og virtstell	45	5	-40
5100	Bø folkebibliotek	938	997	59
5200	Bø bygdemuseum	409	415	6
5300	Bø kulturskole	1 218	1 289	71
	Sum netto	**8 299**	**9 708**	**1 409**

Forklaring på avvik

Overforbruk på 5000 kulturadministrasjon og underforbruk på 5030 Landbruk har sammenheng med at landbrukssjefen gikk inn som etatsleder. Lønnen hans ble tatt over

administrasjon som også gav økte pensjonsutgifter på området – mens stillingen som landbrukssjef ble stående vakant.

Det lave forbruket på 5001 Bø frivilligsentral henger sammen med sykemelding. Avviket på 5004 ungdom henger sammen med økte inntekter knyttet til salg av tjenester, underbudsjettering på inntekter over klubbkassen, samt utfordringer med å få tak i tilstrekkelig med ekstrahjelp i klubben. Avviket på 5005 idrett henger sammen med at kommunen budsjetterte for et høyere forbruk ut fra erfaringer i 2016 mens det i 2017 ble lavere timetall i Bøhallen. 5009 Reginedagan klarte ikke å skaffe tilstrekkelig finansiering til teaterstykket «Usynlig Selskap».

Kommunens næringsprosjekter er knyttet til ansvar 5021. Under følger en oversikt som viser netto resultat for de enkelte prosjektene:

Prosjektnr	Prosjekt (T)	Forbruk	Rev. budsjett	Avvik
112	4G Mobilnett	220 000	322 000	102 000
113	Strategisk næringsplan	20 179	40 000	19 822
114	Sjømatprosjekt	0	50 000	50 000
115	Oppstart skolebygg Steinesjøen	-8 373	0	8 373
120	Avklaringsprosjekt mobil/breiband	3 554	0	-3 554
153	Eksternt næringsarbeid	102 753	310 000	207 246
512	Landbruksstrategi	0	0	0

Det positive avviket har følgende forklaringer: Prosjekt 153 var planlagt avsluttet i august men prosjektleder sluttet i februar, noe som førte til lavere lønnsutgifter. Avviket på 112 skyldes at prosjektet var finansiert over to år, og at det ikke ble foretatt budsjettregulering etter at regnskapet for 2016 var avslutta. Avviket på 114 skyldes at prosjektet er forsinket, og utbetaling til Fiskeriparken vil først skje i 2018.

Ellers førte lavere utgifter til pensjon også til positive avvik på alle de ansvar hvor vi finner denne typen utgifter. Det ble for øvrig ikke gjort reguleringer underveis selv om en del av avvikene er beskrevet i tertialrapportene og godt kjent.

5. TEKNISK ETAT

Generelt om driften

Teknisk avdeling gir tjenester innenfor følgende ansvarsområder: Renovasjon, vann og avløp, kaier, feiing, utleieboliger, byggtjenester, brann- og ulykkesberedskap, veier, kirkegårdsdrift, byggesaksbehandling og oppmåling. Teknisk har ansvaret for gjennomføringen av de fleste investeringsprosjektene.

Gjennom Ung jobb har sommervedlikehold av grøntarealer blitt tilfredsstillende utført og det ble gjennomført et prosjekt med fjerning av Tromsøpalmer.

Bemanning og arbeidsmiljø

Fra 3. juni 2017 tiltrådde ny avdeling Ingeniør, det ble en overlapp på 7 måneder med avtroppende ingeniør. Det ble også gjort endring på VA med stillingshjemmelen på driftsoperatør fra to til en. Så det er redusert en stillingshjemmel på teknisk etat.

Bemanning og vakanser

Tabellen under viser bemanningen på teknisk i 2017.

Stilling	Stillingshjemler	Fast ansatte	Vakant
Teknisk sjef	1	1	0
Ingeniører	3	3	0
Driftsoperatører	1	1	0
Vaktmestre	6	6	0
Brannmester	0,5	0,5	0
Brannmannskap	0,09	0,09	0
Feier	0,5	0,5	0
Kirkegårdsdrift	1	1	0
Total	**13,09**	**13,09**	

Arbeidsmiljø

Teknisk har økt sykefraværet i 2017 til 6,3 % kontra 2.05 % i 2016. Skyldes hovedsakelig langtidssykemelding.

Budsjett og regnskap

Ansvar		Beløp	Budsjett	Rev.budsjett	Avvik
6001	Administrasjon teknisk	1 119 455	159 000	154 000	-965 455
6100	Utleiebygg	153 108	-220 000	-220 000	-373 108
6400	Bygningskontroll/oppmåling	-125 437	363 000	363 000	488 439
6401	Kaier	605 633	530 000	530 000	-75 633
6412	Utleieboliger	-2 018 141	-1 130 000	-1 130 000	888 139
6413	Byggtjenester	5 601 679	3 932 000	3 932 000	-1 669 673
6414	Ung jobb	48 954	151 000	151 000	102 048
6415	Kirkegårdsdrift	3 630	0	0	-3 628
6503	Bø vannverk	611 114	640 000	640 000	28 886
6504	Distribusjon av vann	-611 905	-640 000	-640 000	-28 096
6505	Avløpsnett	0	0	0	0
6506	Slamtømming	0	0	0	0
6507	Kommunale veier	5 603 729	4 499 000	4 499 000	-1 104 728
6601	Renovasjon	0	0	0	0
6610	Brann- og redningsvesen	2 797 219	2 194 000	2 194 000	-603 218
6611	Feiing og brannsyn	0	0	0	0
		13 789 038	**10 478 000**	**10 473 000**	**-3 316 029**

Forklaring på avvik i drift jfr. tabellen

Teknisk har et merforbruk på kr 3.316.029 i 2017 oppsummert for hele avdelingen.

Ansvar 6001 har et underskudd på kr 965.455,-. Det skyldes mindre internfakturering på timer brukt i prosjekt og på andre ansvarsområder. I forbindelse med tidlig varslet avgang på ingeniør, ble det tilsett ny og overlappen mellom disse stillingene ble lengre enn budsjettert. Det er også ryddet opp i selvkost programmet Momentum som ga utslag på mindre overføring til teknisk etat på kr 555.528,- fra selvkostområdene.

Ansvar 6400 har et overskudd på kr 488.439,- hvor det skyldes at det budsjettert med lønnsutgifter som ikke er tatt ut. Dette fordi omorganiseringen på teknisk i 2017, hvor disse arbeidsoppgavene ble lagt inn under andre ansvarsområder.

Ansvar 6401 ble det et underskudd på kr 75.633,-. Teknisk etat fikk på plass et mer ordnet system for innkreving av kaiavgift og økte inntekten fra 448.873,- i 2016 til 556.215,-. Det ble investert i porter og annet utstyr på flytebryggene i 2017.

Ansvar 6413 har et underskudd på kr 1.669.673,-. Byggtjenester hadde pr august brukt opp budsjettet for 2017. Dette ansvaret viser et stort merforbruk flere år tilbake. Ved budsjettering økes rammen og det gjøres tiltak for å holde den tildelte rammen. Dette blir vanskeligere for hvert år som går, gammel bygningsmasse og et større vedlikeholdsarbeid som har vært fraværende, foruten det som blir gjort for å holde driften i gang.

Vedlikeholdsavtaler, sammen med kommunale avgifter og strøm tar en stor del av

vedlikeholdsbudsjettet, slik at frie midler til normalt vedlikehold er kraftig redusert. Vi har med andre ord ingen buffer for uventede og ustyrbare utgifter.

Ansvar 6507 Kommunale veier har et merforbruk på kr 1.104.728,-,-. Et stort vedlikeholdsarbeid ble utført i 2017 på grusveiene og det ble gjennomført kantklipping på flere veier i kommunen og hadde en kostnad på kr 278.700,-.

Det ble utført reparasjoner på Moloveien etter påført skade, her bekostet Bø Kommune autovern og la ned trekkrør for tilrettelegging av videreutvikling av havnen.
Dette kostet Kr 449.352,-.

Det ble inngått en kompensasjon avtale mellom Bø Kommune og Joker i forbindelse med utbyggingen av butikken. Etter vedtatte Reguleringsplan Eidet skulle Risnesveien omlegges utenfor området som avsettes til næring og denne kostnaden ville Bø Kommune ha hatt. I dialog med utbygger ble det enighet om at Joker tok hoved kostnaden med dette prosjektet og kommune ga Kr 450.000,- i kompensasjon. Det innebærer at det blir bare en innkjøring til Risnesveien og innkjøringen som stenges blir da benyttet til parkeringsplass til Joker.

Det ble kostet kr 173.693,- i strømskap og utstyr til gatelys langs veien i kommunen som ikke var budsjettert. Det registreres at selv etter montasje av strømskap for å reduser strømkostnaden, økes strømkostnaden. Strømkostnaden i 2017 ble på kr 998.727,- og er 149.727,- over det som ble avsatt i budsjettet. Det antas at flere linjer blir reparert og er kommet inn i driften etter montert strømmåler. Saken om gatelys er satt på dagsorden for 2018 med utredning på kostnad og hvilke linjer som er i drift med målere og hvilke som ikke er ordnet.

Konklusjon på vei er at hvis en ser bort fra strømkostnaden, er disse enkeltkostnadene med strømskap, kantklipping, rep Moloveien og kompensasjon avtale på kr 1.351.745,- Det vil si at ansvar 6507 ville gått med et overskudd på kr 247.017,- totalt sett.

Ansvar 6610 gikk med et underskudd på kr 603.218,-. Det ble kurset personell og kjøp inn ny brannbekledning til korpset i 2017. Det var i tillegg 19 registrerte utrykninger i 2017. Kostnaden med brannbekledning har vært utsatt over flere år og det var nødvendig med denne investeringen for å imøtekomme kravene til HMS for brannkonstablene.
Dette ansvarsområdet vil variere ut fra utrykkinger og overtid på teknisk vakt som brannbefalet har.

Drift Teknisk etat 2017

6401 Kaier
Arbeidet med å registrere brukere og få på plass et system for å bedre oversikt og legge til rette for de som bruker flytebryggene. Her er det satt opp låsbare porter. Vi har tatt en gjennomgang på løsning med vann til kaiene, søppelcontainer, tanke til spillolje.

6414 Ung Jobb
Ung Jobb foregår i sommermånedene under ferieavvikling til de ordinære ansatte, har det vært i 2017 en vaktmester som har hatt ansvaret for ungdommene. I tillegg påløper utgifter til utstyr og arbeidsklær. Det var 11 søkere på 5 stillinger i 2017, så det er ikke i tvil om at dette tilbudet er populært blant ungdommene i kommunen.

Blant oppgavene som ble utført sommeren 2017 var maling, sommervedlikehold av grøntareal, maling, rydding av kratt og annet forefallende arbeid. Arbeidsleder ble engasjert i mai for å forberede Ung Jobb, og bidro i den perioden også til at det omkringliggende området rundt Frilufts galleriet fikk et etterlengta løft. Det er gode grunner til å være svært fornøyd med arbeidet som ble utført i Ung Jobb-prosjektet.
Det ble i tillegg utført et prosjekt med bekjemping av Tromsøpalmer i Bø Kommune. Det ble søkt om støtte fra Nordland Fylkeskommune og Bø fikk tildelt kr 54.000,-.

6415 Kirkegårdsdrift
Vi har en ansatt som kirkegårdsarbeider og kjøper tjenester i forbindelse med gravlegging, i tillegg har vi vikar i forbindelse med ferieavvikling.

6503,6504,6505 Bø vannverk og VA
På VA nettet har det vært gjennomført spyling av flere linjer. Det er utskiftet og oppgradert flere vannkummer. Avløpsnettet på Steinesjøen har det startet en prosess med utskifting av dette gamle «step-systemet» som ikke fungerer.

6610 Brann- og redning
Det har vært gjennomført en oppgradering på brannstasjonen i forbindelse med ren og skitten sone. Det var et investeringsprosjekt med en ramme på Kr 250.000,-

Status på politiske vedtak, økonomiplantiltakene med m.m.

Se rapportering for investeringsbudsjettet.

Konklusjon

Til tross for jamt over akseptable resultater på noen av ansvarsområdene de siste årene har teknisk gått med underskudd. Teknisk er noe ulik de andre etatene ved at utgifter til forsikring/strøm/materiell/utstyr og kjøp av tjenester til kommunen utgjør en stor del av budsjettet. Aktiviteten på teknisk er derfor krevende å styre etter budsjett.
I 2016 var underskuddet kr 1.242.546,- og rammen på teknisk var etter revidering kr 11.498.000,-

Rammen nå i 2017 ble på kr 10.473.000,-, dvs den totale rammen på teknisk går ned og vedlikeholdsutgiftene går opp.

6. NAV

Generelt om driften av avdelingen i 2017

Nav Bø har også i 2017 hatt stor aktivitet innen sine fagområder. Det oppleves stor pågang på Nav kontoret og det er mange som er innom og etterspør tjenester.

Kontoret har hatt som mål at vi skal ha bedre kontakt med næringslivet i Bø og det har vi fått til i 2017. Staten har måleparameter på dette og vi har hatt jevnlig kontakt med bedrifter for formidling av arbeidskraft gjennom hele året.

Kontoret har syv ansatte, fordelt på 6,1 årsverk. Alle ansatte er kvinner.

Kontoret har lavt sykefravær og et godt arbeidsmiljø.

Nav leder deltar i rådmannens ledergruppe.

Statlig virksomhet

Kontoret har også i 2017 hatt stor fokus på selvbetjeningsløsninger for brukere og arbeidsgivere og bistått de som har hatt behov for det. Det har vært mye digitalisering innen sykefraværsoppfølging og nav kontoret har bistått bedrifter som har hatt behov for veiledning knyttet til dette.

Kontorets ansatte har deltatt på kurs i motiverende intervju.

Nav leder har i 2017 hatt styrelederverv i prosjekt ungdom 16-21 år som er et prosjekt som jobber for forbedret oppfølging av ungdom i nevnte aldergruppe. Deltakere i arbeidsgruppen er rektorer på Sortland og Hadsel videregående skole, Nav ledere i Bø og Lødingen, to prosjektledere og konsulent Hilde Hansen.

Det jobbes godt i nav leder forum i Vesterålen og vi samarbeider innen mange fagområder. Vi har månedlige møter der det også gjennomføres bedriftsbesøk.

Kontoret deltar fortsatt i nettverk for arbeidsavklaringspenger, sykepenger, tiltaksteam, ungdomsteam og markedsteam for hele Vesterålen. Hver uke gjennomføres videokonferansemøte med alle nav kontorene i Vesterålen der aktivitetskrav for de som har vært sykemeldt i åtte uker diskuteres, og godkjennes eller avslås av rådgivende lege.

Kommunal virksomhet

Den kommunale delen av nav kontoret har stor pågang. De ansatte deltar på regionalt nettverk for saker som gjelder sosiale saker og gjeld.

Vi innførte i 2017 nytt saksbehandler system i sosialtjenesten, men elektronisk arkiv. Dette var et samarbeid med Nav Øksnes. Nå har alle nav kontor i Vesterålen samme system, bortsett fra Andøy.

Kontoret har utfordringer i forhold til å gjennomføre aktivitetsplikt for sosialhjelp, da dette krever oppfølgingsressurser i de enheter som tar imot personer på aktivitetsplikt.

Vi hadde stor pågang på støttekontakter og det er fortsatt noen som mangler støttekontakt. 59 personer hadde støttekontakt i 2017 og 41 personer hadde oppdrag som støttekontakt.

Startlån og tilskudds ordningen lånte ut 6,9 millioner og innvilget kr. 68000 kr i tilskudd. Lån og tilskudd ble innvilget til personer med nedsatt funksjonsevne, økonomisk vanskeligstilte familier, og unge etablerere i boligmarkedet og personer med stor kredittkortgjeld.

Økonomi, budsjett og regnskap

Ansvar	Ansvar (T)	Beløp	Budsjett	Rev. budsjett	Resultat
7200	Sosialtjenesten	6 308	6 065	6 402	94
7202	Bø dagsenter	8	12	12	4
7203	Boligtilskudd	6	-50	0	-6
7204	Rusmiddelarbeid	-31	19	19	50
	Sum netto	**6 291**	**6 046**	**6 433**	**142**

Tabellen viser at avdelingen hadde et positivt regnskapsresultat til tross for at det gikk med nærmere 100 000 kr til å etablere et nytt dataverktøy som det var forutsatt skulle tas over investeringsbudsjettet. Dette måtte omposteres til driften pga at det må koste over 100 000 kr for å kunne betraktes som en investering.

7. INVESTERINGSREGNSKAPET

Generelt om investeringsprosjektene

Ikke alle prosjektene er like omfattende, men regelverket knytta til offentlige anskaffelser stiller strenge krav uansett omfang.

2017 var et krevende år av flere grunner:

1. De fleste prosjektene administreres av teknisk. Oppgavene må nødvendigvis fordeles på de resterende ingeniørene. En forholdsmessig større del av tida vil dermed brukes på drift. Under ferieavvikling vil all tida i realiteten gå med til å følge opp drifta. Det nevnes at teknisk sjef har hatt prosjektlederansvaret på flere av investeringsprosjektene, som Arealplanen, Skilting veinavn, Kai Steinesjøen og Kai Hovden.

111. Kommunens arealplan

Prosjektet har gått over en periode hvor det ble kun gjennomført litt arbeid med kartdelen. Utpå høsten i 2016 ble det iverksatt ekstra tiltak for å få revideringen av arealplanen gjennomført. Det ble inngått avtale med Asplan Viak, avdeling Plan og Urbanisme i Tromsø. Lokalt ble det dannet en prosjektgruppe ledende av Teknisk sjef, med i gruppen er, konstituert Kultur og Næringssjef og næringskonsulent. Befaring i Bø med Asplan Viak og oppsett av en fremdriftsplan med diverse milepæler for arbeidet i 2017. Dette prosjektet ble gjennomført etter planlagte fremdriftsplan, arealplanen ble vedtatt 30.11.2017 og prosjektet ble avsluttet i 2017.

410. Gang- og sykkelsti, Eidet

Prosjektet er ferdigstilt med unntak av rekkverk og vederlag for grunnavståelser fra berørte grunneiere. Prosjektet ble avsluttet høst 2017 og siste del av tilskuddet på kr 1.095.000,- ble overført fra Statens Vegvesen.

625. Heis Kommunehuset

Ferdigstillelse i januar 2017. Prosjektet gikk til ut februar og fikk på høsten montert utvendig lys og skilt med kommunelogoen. Prosjektet er avsluttet i 2017.

811. Friluftsgalleri Skulpturlandskap Nordland

Budsjettert kr. 200.000,- som gjelder belysning av bilder samt sceneoverbygg. Arbeidet forventes utført våren 2017. På grunn av uavklart løsning fra arkitekt når det gjelder scenetak er dette prosjektet avsluttet i 2017. Det er lagt inn nytt prosjekt i 2018 med bygging av scenetak.

820. Skilting veinavn

Dette ble overført fra 2016. På grunn av vinter ble det ikke oppstart på dett for i mai 2017. Prosjektet med skilting veinavn ble avsluttet august 2017.

821. Oppgradering Agresso (Milestone)

Dette prosjektet ble gjennomført i 2016 godt innenfor avsatt budsjett. Forbruket i 2017 representerer en faktura som kom sent.

823. Oppgradering Straume barnehage
Prosjektet hadde budsjettramme på 200.000,- inntil ny plan for utvidelse ble forelagt. Påløpte utgifter i 2016 er på kr. 157.000,- som gjaldt kjøp av materiell og utstyr samt utvendig tilrettelegging av uteområdet. Dette prosjektet er endret til å omfatte en utbygging med en kostnad på over kr 7.500.000,-. Prosjektkostnadene fordeles over 2017 med 3.500.000,- og 4.000.000,- i 2018 da dette prosjektet vil pågå til april 2018.
Det må en budsjettendring i 2018 på sluttoppsettet til barnehagen.

830. Steine skole vinduer sør- og vestfasade
Prosjekt gjelder bygningsmessige arbeider som tilleggsisolering, nye vinduer/ytterdører og vedlikeholdsfri veggkledning. Prosjektet forventet ferdigstilt høst 2017. Prosjektet ble avsluttet i 2017.

845. Tilpassing av lokaler, tidligere vgs.
Gjelder nødvendig tilpassing av lokalene til integreringskontor og voksenopplæring er det satt av kr 300.000,- økningen på kr 100.000,- skyldes en større kostnad på utbedring av ventilasjonssystemet enn tidligere antatt. Prosjektet ble avsluttet i 2017.

847. Automatisk dørlåssystem
Gjelder dørlåsesystem på Bøheimen med budsjettramme på kr. 500.000,-
Oppstart på utførelse i januar 2017 med ferdigstillelse våren 2017. Prosjektet ble avsluttet i 2017.

848. Kai Hovden
Prosjektets kostnad er etter revidert i FSK september 2017 budsjettert til 9,8 mill + mva. Kaien hadde et mål om ferdigstilling i 2017, det har ikke gått. Store utfordringer med grunnforholdene har gjort dette til et komplisert prosjekt. Bø Kommune har inngått en avtale etter en anbudsprosess, da i form av en kontrakt med et rådgivende konsulentfirma på prosjekteringen av kaien. Dette arbeidet har blitt levert til Bø Kommune med ymse resultater. Prosjektet gled ut i tid og sto i fare for å miste tilskuddet fra Kystverket på kr 3.650.000,- Teknisk sjef overtok i Juni prosjektet for å få dette ferdig. Utover høsten ble det igjen endret på valgte løsning og det ble hele tiden presisert fra Bø Kommune at uansett endring er rammen vår 9,8 mill, dette ble aldri avkreftet eller bekreftet fra byggeleder til RIB (prosjekteringsfirma), at avsatt ramme på 9,8 mill ikke ville holde og BK jobbet ut fra de prissatte endringer i august og kontrakts beløpet. Pr 31.12.2017 var ikke endelig pris fremlagt til BK.
Dette må ses på når entreprenør får oversikt over kostnadene på kaien. Prosjektet videreføres med en revidering av budsjettet i april 2018. Kaien skal ferdigstilles Mai 2018.

849. Kai Steinesjøen
Teknisk sjef tok over dette prosjektet og fikk det startet opp i november 2017. Kostnadsrammen er 4.500.000,- og det er skrevet kontrakt med utførende entreprenør. Prosjektet går over til 2018 og er planlagt fullført Mai 2018. De ble brukt kr 1.990.815,- i 2017 og det må da budsjetteres med resterende beløp på kr 2.509.185,- i 2018.

850. Telefoni Rådhuset
Ikke gjennomført. Lagt inn i investeringsbudsjettet for 2018 med kr 625.000,-

851. Tilpassing lokaler hjemmesykepleier
Prosjektet omhandler tilpassing grunnet flytting/bytting av lokaler til hjemmesykepleie og psykiatri. Prosjekt med oppstart i 2016 med et budsjett på kr. 100.000,- og ble videreført til 2017 med overført ramme på kr 48.000,-. Prosjektet er avsluttet i 2017.

852. Lift
Opprydding fra et prosjekt som ble gjennomført i 2016. Representerer kun en nettoutgift på 9 500 kr.

856. Molo Steinesjøen
Forprosjektering av forlengelse av moloen ved Steinesjøen. Ble søkt til Kystverket om midler på gjennomføring av dette prosjektet basert på forprosjektet. Det ble gitt avslag, så prosjektet avsluttes i 2017.

859. SD- styring på Bøheimen.
Eksisterende SD-anlegg er defekt og utdatert. Krav til forsvarlig drift og overvåkning på det tekniske anlegget på Bøheimen, har ført til behov for oppgradering med nytt SD-anlegg. Prosjektkostnader 2016 var på kr. 265.000,-. Kostnader til etterkontroll/justering i 2017 estimert til kr. 30.000,-. Total budsjettramme på prosjektet kr. 300.000,-. Prosjektet er avsluttet i 2017.

860. Tilpassing kommunehus
I forbindelse med nytt inngangsparti med heis på rådhuset opprustes inngangspartiene og spiserom. Prosjektet er avsluttet i 2017.

861. ENØK Steine Skole
Gjelder ENØK-tiltak på Steine Skole med LED lysstyring, nytt ventilasjonsaggregat, SD-anlegg samt varmepumpe luft-vann til sentralfyring. Prosjektet er avsluttet i 2017

862. Oppgradering Bibliotek
Oppgradering av belysningen på biblioteket. Prosjektet er avsluttet i 2017.

863. Visma velferd (NAV)
Nytt saksbehandlingssystem for sosialtjenesten. Prosjektet er avsluttet i 2017.
Prosjektet ble gjennomført under forskriftsmessig krav på 100 000 kr for å kunne betraktes som en investering. Utgiftene er derfor ført i NAV`s driftsbudsjett.

864. Rehabilitering utleieboliger
Gjelder oppgradering av Bø kommunes utleieboliger for å ivareta offentlige krav.
I 2017 blir det gjennomført en tilstandsvurdering av bygningene, denne ble ferdig desember 2017 og legges frem til politisk behandling i 2018. Prosjektet er avsluttet i 2017.

865. Balkong Bøheimen
Balkong på Bøheimen på ca. 40m2 med utgang fra stue, fellesrom, i 2. etasje.
Prosjektet gjennomføres sommeren 2017. Prosjektet er avsluttet i 2017.

866. Brannstasjon- pålegg

Bø Brann og Redningsvesen må etter pålegg fra Hovedverneombud og Arbeidstilsynet gjøre investeringer på brannstasjonen. Det ble installert vaskemaskin og tørketrommel på brannstasjonen for å ivareta ren- skitten sone. Brukt branntøy blir pakket ned ute i poser som legges rett i vaskemaskinen.

867. Gang og sykkelsti Steinesjøen
Prosjektet omhandler forsterkning og asfaltering av den eksisterende gang – sykkelstien. Dette ble gjennomført sommeren 2017 og prosjektet er avsluttet i 2017.

868. Flytebrygge Jennskaret
Prosjektet omhandlet forlengelse av den eksisterende flytebryggen. Prosjektet er avsluttet 2017.

876. Gulv kommunehuset
Golvbelegg i foaje 1 etasje samt trapp opp til 3 etasjer med tilhørende gangareal er gammelt og bærer preg av stor slitasje som har resultert i nedslitte og skadete belegg. I tillegg er vegger i 2 og 3 etasje tilpasset gangarealer ved heisinngangene med resultat av sår i eksisterende belegg. Det foreslås flis i foaje 1etasje tilpasset eksisterende fliser i nytt inngangsparti og gang i tilbygg mot nord. Vinylbelegg i trapper. Vinyllaminat i gangarealer 2 og 3. etasje. Kostnadsramme er estimert med kr. 250.000,- til dette prosjektet i 2017. Prosjektet er avsluttet i 2017.

877. Rehabilitering veier 2017
Prosjektet har omhandlet 3 kommunale veier, Finaveien. Liveien og Øver-sund. I tillegg til veg forsterkning og asfaltering på nevnte veier, er det foretatt nødvendige grøfting med nye stikkrenner. Prosjektet er avsluttet i 2017.

8. ØKONOMISKE OVERSIKTER

REGNSKAPSSKJEMA 1A - Driftsregnskapet

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2017	Reg. budsj 2017	Opprinn busjett 2017	Regnsk. 2016
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER				
Skatt på inntekt og formue	-54 762	-50 253	-50 253	-52 119
Ordinært rammetilskudd	-125 287	-129 095	-129 095	-124 814
Eiendomsskatt annen eiendom	-1 375	-1 360	-1 360	-1 375
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger	-5 940	-5 920	-5 920	-5 891
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-30 893	-26 656	-26 706	-25 450
Sum frie disponible inntekter	**-218 256**	**-213 284**	**-213 334**	**-209 649**

FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER				
Renteinntekter og utbytte	-3 859	-4 094	-2 694	-2 082
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	4 992	5 696	5 696	5 082
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 394	7 890	7 890	8 244
Netto finansinntekter/-utgifter	**9 527**	**9 492**	**10 892**	**11 244**
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER				
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	2 639	2 638	0	0
Til bundne avsetninger	2 893	1 165	946	4 713
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-2 639	-2 638	0	-640
Bruk av ubundne avsetninger	-1 208	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-2 893	-3 126	-1 581	-2 306
Netto avsetninger	**-1 209**	**-1 961**	**-635**	**1 767**
FORDELING				
Overført til investeringsregnskapet	50	50	0	200
Til fordeling drift	-209 887	-205 703	-203 077	-196 438
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	209 308	205 703	203 077	193 799
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	**-580**	**0**	**0**	**-2 639**

REGNSKAPSSKJEMA 1B - Driftsregnskapet, fordelt på Etat

	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinn. budsjett	Regnskap
Tall i 1000 kroner	**2017**	**2017**	**2017**	**2016**
Netto driftsutgifter etat/avd				
Fellesfunksjoner og politiske styr.org.	18 306	19 251	19 084	20 015
Bø- og Malnes sogn	3 897	3 819	3 804	3 698
Skole- og barnehageetaten	60 829	62 824	62 427	57 078
Helse- og omsorgsetaten	106 671	105 402	101 379	99 045
Bokbussen	0	0	0	137
Kultur- og næringsetaten	8 496	11 022	10 810	5 582
Teknisk etat	13 880	10 347	10 352	11 333
NAV-avdelingen	6 389	6 433	6 096	6 266

Felles finanser	-9 160	-13 395	-10 875	-9 355
Sum	**209 308**	**205 703**	**203 077**	**193 799**

ØKONOMISK OVERSIKT - Drift

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2017	Reg budsj 2017	Oppr budsj 2017	Regnsk 2016
DRIFTSINNTEKTER				
Brukerbetalinger	-12 927	-12 745	-12 745	-12 750
Andre salgs- og leieinntekter	-20 913	-19 348	-19 188	-20 670
Overføringer med krav til motytelse	-36 466	-27 708	-25 233	-30 350
Rammetilskudd	-125 287	-129 095	-129 095	-124 814
Andre statlige overføringer	-32 815	-28 857	-28 907	-27 674
Andre overføringer	0	-40	-40	-13
Inntekts- og formuesskatt	-54 762	-50 253	-50 253	-52 119
Eiendomsskatt	-1 375	-1 360	-1 360	-1 375
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger	-5 940	-5 920	-5 920	-5 891
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	**-290 484**	**-275 326**	**-272 741**	**-275 656**
DRIFTSUTGIFTER				
Lønnsutgifter	167 470	161 980	162 892	155 181
Sosiale utgifter	31 478	31 550	31 413	30 339
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.	49 073	42 728	41 726	42 650
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjensteprod.	25 561	25 207	22 308	22 545
Overføringer	16 236	15 729	13 594	16 918
Avskrivninger	16 376	14 653	14 653	16 624
Fordelte utgifter	-8 309	-9 449	-9 449	-7 826
Sum driftsutgifter	**297 885**	**282 398**	**277 137**	**276 430**
Brutto driftsresultat	**7 401**	**7 072**	**4 396**	**774**
EKSTERNE FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter og utbytte	-3 859	-4 094	-2 694	-2 082

Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån	-5	0	0	-8
Sum eksterne finansinntekter	**-3 864**	**-4 094**	**-2 694**	**-2 090**
EKSTERNE FINANSUTGIFTER				
Renteutgifter og låneomkostninger	4 992	5 696	5 696	5 082
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 394	7 890	7 890	8 244
Utlån	32	0	0	8
Sum eksterne finansutgifter	**13 418**	**13 586**	**13 586**	**13 334**
Resultat eksterne finanstransaksjoner	**9 554**	**9 492**	**10 892**	**11 244**
Motpost avskrivninger	-16 376	-14 653	-14 653	-16 624
Netto driftsresultat	**579**	**1 911**	**635**	**-4 606**
BRUK AV AVSETNINGER				
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-2 639	-2 638	0	-640
Bruk av disposisjonsfond	-1 208	0	0	0
Bruk av bundne fond	-2 893	-3 126	-1 581	-2 306
Bruk av likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	**-6 740**	**-5 764**	**-1 581**	**-2 946**
AVSETNINGER				
Overført til investeringsregnskapet	50	50	0	200
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	2 639	2 638	0	0
Avsatt til bundne fond	2 893	1 165	946	4 713
Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum avsetninger	**5 581**	**3 853**	**946**	**4 913**
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	**-580**	**0**	**0**	**-2 639**

REGNSKAPSSKJEMA 2A - Investeringsregnskapet

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinn budsjett 2017	Regnsk 2016
FINANSIERINGSBEHOV				
Investeringer i anleggsmidler	31 697	32 500	25 200	17 368
Utlån og forskutteringer	8 484	3 500	3 500	4 729
Kjøp av aksjer og andeler	1 097	1 097	1 088	1 021
Avdrag på lån	1 067	800	800	1 225
Dekning av tidligere års udekket	325	325	325	2 592
Avsetninger	3 308	660	160	3 225
Årets finansieringsbehov	**45 978**	**38 882**	**31 073**	**30 161**
FINANSIERING				
Bruk av lånemidler	-28 401	-24 358	-17 138	-13 346
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	-800	-2 613	-2 534
Tilskudd til investeringer	-4 553	-4 770	-1 957	-2 000
Kompensasjon merverdiavgift	-3 778	-3 821	-5 115	-3 347
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-4 472	-960	-2 550	-6 956
Andre inntekter	-235	0	0	-154
Sum ekstern finansiering	**-41 438**	**-34 709**	**-29 373**	**-28 337**
Overført fra driftsregnskapet	-50	0	0	-200
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-4 490	-4 173	-1 700	-1 624
Sum finansiering	**-45 978**	**-38 882**	**-31 073**	**-30 161**
Udekket / Udisponert	**0**	**0**	**0**	**0**

REGNSKAPSSKJEMA 2B - Investeringsregnskapet fordelt på prosjekt

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2017	Regulert budjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Regnskap 2016
Fra regnskapsskjema 2A:				
Investeringer i anleggsmidler	31697	32 500	25 200	17 368
Fordeling på PROSJEKT				
Tomtekjøp	0	0	0	56
Kommuneplan (111)	1 242	900	125	169
Gang- og sykkelvei Eidet (410)	383	500	0	5 528
Rehabilitering veier (411)	16	0	2 500	1 920
Kai 4 Steinesjøen (435)	0	0	1 800	650

Lokaler uteseksjonen (453)	0	0	0	1 402
Duken kirkegård (455)		0	0	385
Veibelysning (466)	0	0	0	394
Heis kommunehuset (625)	1 502	1 538	0	2 262
Utstilling Skulpturlandskap Nordland (811)	59	200	0	-6
Oppgradering telefonløsning (813)	0	0	0	288
Oppgradering It (819)	0	0	0	57
Skilting veinavn (820)	875	875	800	0
Oppgradering Agresso (Milestone)(821)	28	0	0	61
Straume barnehage - rehabilitering (823)	4 319	3 500	7 500	157
Steine skole - vindu/sørvestfasade (830)	2 082	2 037	1 500	963
Tilpasning tidl videreg skole (845)	286	300	200	89
Vaktbil (846)	0	0	0	634
Automatisk dørlåsesystem (847)	476	500	0	0
Kai Hovden (848)	8 705	8 500	4 500	1 309
Kai Steinesjøen (849)	1 991	4 500	0	0
Telefoni (850)	0	0	625	0
Tilpassing lokaler hjemmesykepleien (851)	58	48	0	52
Lift (852)	48	0	0	190
SD-styring vannverket (855)	0	0	0	242
Molo Steinesjøen - forlengelse (856)	242	242	200	24
Tilpasning Vinje Barnehage II (858)	0	0	0	268
SD-styring Bøheimen (859)	0	35	0	265
Tilpasning kommunehuset (860)	952	950	800	0
ENØK Steine skole (861)	2 362	2 000	1 500	0
Oppgradering bibliotektet (862)	30	110	110	0
Visma Velferd NAV (863)	0	190	190	0
Rehabilitering utleieboliger (864)	464	500	500	0
Balkong Bøheimen (865)	159	175	100	0
Brannstasjonen - pålegg (866)	253	250	250	0
Gang- og sykkelvei Steine (867)	1 326	1 500	1 500	0
Flytebrygge Jennskaret (868)	401	400	500	0
Ballbinge Bø Ungdomsskole (869)	534	0	0	0
Gulv kommunehuset (876)	178	250	0	0
Rehabilitering veier 2017 (877)	2 726	2 500	0	0
Sum fordelt	**31 697**	**32 500**	**25 200**	**17 359**

Straumsjøen 27.03.2018

Gundar Jakobsen
rådmann